

Informācijas atklāšanas paziņojums

Saskaņā ar Direktīvas 2013/36/ES un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā un kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (turpmāk – Regulas (ES) Nr. 575/2013), AS „Rietumu Banka” publicē šo paziņojumu par informācijas atklāšanu un papildus detalizētu informāciju, kas saistīta ar Risku vadību un kapitāla pietiekamību.

Informācijas atklāšanas paziņojums tiek sniegts konsolidācijas grupas līmenī. AS „Rietumu Banka” (turpmāk – Banka) ir konsolidācijas grupas mātes sabiedrība, kurai tiek piemērotas informācijas atklāšanas prasības.

Banka un tās meitas sabiedrības (turpmāk – Koncerns) tiek konsolidētas pēc pilnas konsolidācijas metodes.

Konsolidācijas grupas sastāvs uzraudzības mērķiem, saskaņā ar FKTK 2014. gada 26. marta noteikumiem Nr. 51 „Normatīvie noteikumi par konsolidācijas metodēm un konsolidētajiem pārskatiem”:

Nr.p.k.	Komersabiedrības nosaukums	Reģistrācijas numurs	Reģistrācijas vietas kods	Reģistrācijas adrese	Komersabiedrības veids*	Daļa pamatkapitālā (%)	Balsstiesību daļa komersabiedrībā (%)	Pamatojums iekļaušanai grupā**
1.	"RB Securities Limited"	HE-78731	CY	Cyprus, Nicosia, Stasinou 1, Mitsi Building 1, 2nd floor, Flat/Office 5, Plateia Eleftherias	CFI	100	100	MS
2.	SIA "Oshadna Kompanija"	35159882	UA	Ukraina, Kijeva, Vozdvizenskaja 52-54 A Nr.13	CFI	67	67	MMS
3.	SIA "TC Gaiļezers"	LV-40103794744	LV	Latvija, Rīga, Vesetas ielā 7, 3.st.	PLS	100	100	MMS
4.	SIA "Pack & Q"	LV-40103449678	LV	Latvija, Rīga, Vesetas ielā 7, 3.st.	PLS	100	100	MMS
5.	RB Lending Services Limited	HE-149825	CY	Cyprus, Nicosia, Stasinou 1, Mitsi Building 1 floor, Flat/Office 4, Plateia Eleftherias	CFI	100	100	MMS
6.	SIA "RB Investments"	LV-40003669082	LV	Latvija, Rīga, Vesetas ielā 7	CFI	100	100	MS
7.	SIA "Frb Elektro"	LV-40103182896	LV	Latvija, Rīga, Vesetas ielā 7, 3.st.	CFI	85	85	MMS
8.	SIA "Kl Zeme"	LV-40103161381	LV	Latvija, Rīga, Vesetas ielā 7	PLS	100	100	MMS
9.	SIA "Kl Nekustamie īpašumi"	LV-40103182129	LV	Latvija, Rīga, Vesetas ielā 7	PLS	100	100	MMS
10.	SIA "Miera 30C"	LV-40103267845	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MMS
11.	RB Commercial Consulting (Shanghai) Co. Ltd.	310000400679524	CN	Ķīna, Šanhaja, Huangpu District, 555 Xujiahui Road, Office Building, 5F Room A	CFI	100	100	MMS
12.	RB Opportunity Fund I	06030525245	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	CFI	100	100	MS
13.	SIA "Lilijas 28"	LV-40103252765	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MMS
14.	SIA "M322"	LV-40103247406	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MMS
15.	SIA "Aristīda Briāna 9"	LV-40003780729	LV	Latvija, Rīga, Aristīda Briāna iela 9	PLS	100	100	MMS
16.	SIA "H-Blok"	LV-40003839376	LV	Latvija, Rīga, Riharda Vāgnera iela 5	PLS	100	100	MMS
17.	SIA "Deviņdesmit seši"	LV-40003492087	LV	Latvija, Jūrmala, Jūras iela 56	PLS	100	100	MMS
18.	SIA "Ventio"	LV-41203010746	LV	Latvija, Ventspils, Skolas iela 6	PLS	100	100	MMS
19.	SIA "Route 96"	LV-40003856126	LV	Latvija, Mārupes novads, Zīles iela 1	PLS	100	100	MMS
20.	SIA "Vangažu Nekustamie īpašumi"	LV-40103463243	LV	Latvija, Inčukalna novads, Vangaži, Gaujas iela 24/34	PLS	100	100	MMS
21.	SIA "D 47"	LV-40103458986	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MMS
22.	SIA "Euro textile Group"	LV-40003660929	LV	Latvija, Rīga, Ganību dambis 30	PLS	100	100	MMS
23.	SIA "Vesetas 7"	LV-40103182735	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MS
24.	SIA "Overseas Estates"	LV-40003943207	LV	Latvija, Rīga, Vesetas ielā 7, 3.st.	PLS	100	100	MS

25.	SIA "Vesttransinvest"	100188077	BY	Baltkrievija, Minska, Odojevskogo iela 117, 6.st., 9.kab.	LIZ	100	100	MS
26.	ASIA "Vestlizing"	190510668	BY	Baltkrievija, Minska, Odojevskogo iela 117, 6.st., 19.kab.	LIZ	100	100	MS
27.	SIA "RB Drošība"	LV-40003780752	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MS
28.	SIA "InCREDIT GROUP"	LV-40103307404	LV	Latvija, Rīga, Kr.Barona iela 130	CFI	51	51	MS
29.	SIA "RB Baki"	1701269651	AZ	AZ, Istiglalijat iela 7-1, Baku, Azerbaidžāna	CFI	100	100	MS
30.	AS "Rietumu Asset Management"	LV-40103753360	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	IPS	100	100	MS
31.	SIA "SBD"	LV-40003868002	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	66.89	66.89	MS
32.	SIA "Langervaldes 2"	LV-40103701960	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MS
33.	SIA "Elektrobizness"	LV-40003614811	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MMS
34.	SIA "Green Energy Trio"	LV-55403023741	LV	Latvija, Jēkabpils, Madonas iela 6	PLS	100	100	MMS
35.	IOOO "Interrent"	190816938	BY	Baltkrievija, Minska, Kuļmana iela 5B, 4.stāvs, 6.kab.	PLS	100	100	MMS
36.	SIA "Iukstes siltums"	LV-41503060271	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MMS
37.	SIA "Namū Serviss"	LV-40103169629	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MS
38.	SIA Multi Plus	LV-40003636787	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	MS
39.	SIA Ekosil	LV-40103791625	LV	Latvija, Rīga, Garozes iela 25-1	PLS	100	100	MS
40.	Rietumu Bankas labdarības fonds	LV-40008114048	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	PLS	100	100	CT
41.	RAM Cash Reserve Fund USD	23.07.2014/148	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	CFI	100	100	MS
42.	RAM Fund-Fixed Income High Yield USD	20.08.2014/166	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	CFI	99.66	99.66	MS
43.	RAM Fund-Fixed Income Investment Grade USD	20.08.2014/166	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	CFI	99.40	99.40	MS
44.	RAM Fund-Global Equity USD	20.08.2014/166	LV	Latvija, Rīga, Vesetas iela 7	CFI	98	98	MS

Definīcijas

Meitas sabiedrības

Meitas sabiedrības ir Koncerna kontrolē esošas sabiedrības. Kontrole pastāv, ja Koncernam ir tieša vai netieša ietekme pār sabiedrības finanšu un darbības politiku, kuras mērķis ir gūt labumu no šīs sabiedrības darbības. Konsolidētajos finanšu pārskatos ir ietverti meitas sabiedrību finanšu pārskati no brīža, kad kontrole ir sākusies, līdz brīdim, kad kontrole beidzas.

Asociētās sabiedrības

Asociētās sabiedrības ir tās sabiedrības, kurās Koncernam ir būtiska ietekme, tomēr nav kontroles pār to finanšu un darbības politiku. Būtiska ietekme pastāv, ja Koncernam pieder 20 līdz 50% no balsstiesībām asociētajā sabiedrībā. Konsolidētajā finanšu pārskatā ir ietverta Koncerna daļa asociēto sabiedrību kopējā atzītajā peļņā un zaudējumos, kas aprēķināta saskaņā ar pašu kapitāla metodi, sākot ar brīdi, kad būtiskā ietekme sākas, līdz brīdim, kad tā beidzas. Kad Koncerna zaudējumu daļa pārsniedz tā ieguldījuma asociētajā sabiedrībā vērtību, ieguldījuma bilances vērtība tiek samazināta līdz nullei un turpmāki zaudējumi atzīti vairs netiek, izņemot, ja Bankai ir radušās saistības asociētās sabiedrības labā.

Konsolidācijā savstarpēji izslēgtie darījumi

Sagatavojot šos konsolidētos finanšu pārskatus, Koncerna sabiedrību savstarpējie atlikumi un nerealizētā peļņa no darījumiem Koncerna uzņēmumu starpā konsolidācijā tiek izslēgti. Nerealizētā peļņa, kas radusies no darījumiem ar asociētajām sabiedrībām, tiek izslēgta proporcionāli Koncerna ieguldījumam. Nerealizētā peļņa, kas radusies no darījumiem ar asociētajām sabiedrībām, tiek izslēgta proporcionāli ieguldījumam asociētajā sabiedrībā. Nerealizētie zaudējumi tiek izslēgti līdzīgā veidā, izņemot to, ka tie tiek izslēgti vienīgi tādā apmērā, par cik nav pierādījumu, ka ir notikusi vērtības samazināšanās.

Līdzekļu pārvaldība

Koncerns ieguldītāju vārdā pārvalda un administrē aktīvus, kas tiek turēti trastos un citos ieguldījumu mehānismos. Šo sabiedrību finanšu pārskati nav iekļauti konsolidētajos finanšu pārskatos, izņemot, ja Koncerns kontrolē šo trastu vai investīciju mehānismu.

Koncerns

AS „Rietumu Banka” ir grupas mātes sabiedrība, kurai tiek piemērotas informācijas atklāšanas prasības.

Pārvaldības pasākumi

Bankā ir pieņemta un tiek realizēta Padomes locekļu, Valdes locekļu, un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanas politika. Banka novērtēšanu veic, ņemot vērā FKTK ieteikumus Nr. 166 „Ieteikumi valdes un padomes locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanai”, FKTK noteikumus Nr. 233 „Iekšējās kontroles sistēmas izveides normatīvie noteikumi” un citu saistošo normatīvo aktu prasības.

Politikas mērķis un uzdevumi

Banka novērtē amatpersonu un to koleģiālā darba piemērotību ar mērķi:

- novērtēt bankas amatpersonu piemērotību amatam;
- noteikt bankas amatpersonu profesionālā snieguma trūkumus un sasniegumus katram atsevišķi, kā arī bankas amatpersonām/ koleģiālajām institūcijām kopumā;
- noteikt apmācību vai citu korektīvo pasākumu nepieciešamību bankas amatpersonu/koleģiālo institūciju snieguma pilnveidošanai.

Amatpersonu piemērotības novērtēšanas galvenais uzdevums ir nodrošināt bankas amatpersonu piemērotību amatam. Banka amatpersonas piemērotību novērtē saskaņā ar bankas novērtēšanas kārtībā noteikto, izvērtējot piemērotību šādiem galvenajiem kritērijiem: reputācija, pieredze, pārvaldība.

Banka veic šādu amatpersonu novērtēšanu: Padomes locekļi, Valdes locekļi, Viceprezidenti, Risku direktors, Lietvedības direktors, Iekšējā audita dienesta vadītājs, Darbības atbilstības kontroles pārvaldes vadītājs, Vērtspapīru un finanšu tirgu pārvaldes vadītājs, Iekšējās kontroles pārvaldes vadītājs, Juridiskās pārvaldes vadītājs, Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs.

Amatpersonu sākotnējo novērtēšanu veic, izvirzot amatam jaunu Padomes vai Valdes locekli, kā arī pirms darba tiesisko attiecību nodibināšanas ar personu, kas bankā pildīs pamatfunkcijas.

Sākotnējo novērtēšanu bankā veic: Padome – bankas Padomes un Valdes locekļu amata kandidātiem, Risku direktora kandidātiem un Iekšējā audita dienesta vadītāja kandidātiem; Valde – pārējo bankas amatpersonu amata kandidātiem.

Attiecīgā koleģiālā institūcija koleģiāli atbilstoši normatīvo aktu prasībām pieņem lēmumu par attiecīgās amatpersonas iecelšanu/ievēlēšanu amatā: Akcionāru sapulce par Padomes locekļu kandidātiem; Padome par Valdes locekļu kandidātiem, Risku direktora un Iekšējā audita dienesta vadītāja kandidātiem; Valde par pārējo amatpersonu kandidātiem.

Atkārtotā novērtēšana tiek veikta ne retāk kā reizi gadā vai ikreiz, kad:

- tas kļūst nepieciešams noteiktu apstākļu vai notikumu iestāšanās dēļ (piem., rodas šaubas par personas zināšanām, pieredzi, reputāciju utt., bankai kļuvusi zināma informācija, kas varētu veicināt šādas šaubas u. tml. gadījumi);
- amatpersona tiek pārvēlēta vai atkārtoti iecelta savā amatā;
- tiek veiktas izmaiņas amatpersonas veicamajos pienākumos vai arī mainās šo pienākumu veikšanai nepieciešamās kompetences.

Ja, veicot atkārtotu amatpersonas novērtēšanu, atklājies, ka Padomes/Valdes loceklis, Risku direktors vai Iekšējā audita dienesta vadītājs nav piemērots amatam, Valdes priekšsēdētājs, prezidents par to informē Finanšu un kapitāla tirgus komisiju un īsteno atbilstošus pasākumus, lai laikus nodrošinātu attiecīgā Padomes/Valdes locekļa, Risku direktora vai Iekšējā audita dienesta vadītāja piemērotību (veic apmācību u.c. korektīvos pasākumus) vai arī aizstāj šo personu ar citu, šim amatam piemērotu amatpersonu.

Risku vadības organizācija un risku pārvaldīšana

Galvenie principi

Risku vadībā banka ietur stabilu un konservatīvu politiku, nepieļaujot pārmērīgus riskus nevienā no saviem darbības veidiem. Risku vadības politika ir izstrādāta ciešā saistībā ar Bankas attīstības stratēģisko plānu.

Bankas politika risku vadības jomā

Lai identificētu, analizētu un pārvaldītu bankas riskus, ieviestu atbilstošus kontroles un riska limitus, kā arī lai nepārtraukti uzraudzītu esošo riska līmeni un uzstādīto limitu ievērošanu, bankā ir izstrādāta un ieviesta Risku vadības politika. Risku vadības politika un citi iekšējie normatīvie akti risku vadības jomā tiek regulāri pārskatīti, tā, lai tās atspoguļotu produktu, pakalpojumu un tirgus izmaiņas, kā arī, lai piemērotu labāko praksi.

Lēmumu pieņemšanas struktūra

Bankas organizatoriskā struktūra ir veidota tā, lai identificētu un vadītu gan ārējos, gan iekšējos riska faktorus. Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālu risku attīstībai, kas norāda uz pilnu riska faktoru apjomu, un kalpo par pamatu, lai novērtētu esošās riska ierobežošanas un novēršanas procedūras. Papildus vispārpieņemtajai kredītu un tirgus risku analīzei Risku vadības pārvalde uzrauga finanšu un nefinanšu riskus, regulāri tiekoties ar struktūrvienību vadītājiem, lai uzzinātu attiecīgās jomas ekspertu viedokli.

Bankas Padome nodrošina bankas koleģiālo institūciju darbības kontroli risku vadības jomā, novērtē bankā veiktās risku vadības efektivitāti kopumā, apstiprina bankas darbības politikas.

Bankas Padomes risku komiteja ir bankas koleģiāla institūcija, kuras mērķis ir konsultēt Padomi saistībā ar bankas risku stratēģiju (gan esošo, gan nākotnes) un palīdzēt uzraudzīt bankas risku stratēģijas īstenošanu.

Komitejas uzdevums ir nodrošināt bankas risku stratēģijas īstenošanas uzraudzību un operatīvu Padomes informēšanu par iespējamu rīcību un pasākumiem, kas veicami, lai banka atbilstu risku stratēģijā un risku pārvaldīšanas politikās noteiktajam.

Bankas Padomes risku komiteja ne retāk kā reizi ceturksnī novērtē bankas darbības atbilstību risku stratēģijā un risku pārvaldīšanas politikās noteiktajam un pieņem lēmumu par nepieciešamajiem risku pārvaldīšanas mehānisma pilnveidošanas pasākumiem.

Bankas Valde ir atbildīga par bankas risku vadības politiku, nolikumu un procedūru sagatavošanu, apstiprināšanu un to ievērošanas kontroli.

Aktīvu un pasīvu komiteja nodrošina maksimāli efektīvu resursu pārvaldīšanu un šīm operācijām raksturīgo risku samazināšanu, proti: vispārējā kredītriska, valsts, procentu, valūtas, tirgus riska, likviditātes riska, norēķinu, koncentrācijas riska un darījumu partneru kredītriska samazināšanu. Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par tās pieņemtajiem lēmumiem, kā arī par politiku un procedūru ievērošanas kontroli saskaņā ar bankas apstiprināto Aktīvu un pasīvu komitejas nolikumu.

Kredītu komiteja nodrošina maksimālu kredītriska un citu veidu risku, kas raksturīgi kredītdarbībai, izvērtēšanu. Kredītu komiteja ir atbildīga par lēmumu pieņemšanu par kredītu izsniegšanu vai kredītu izsniegšanas atteikumu klientiem.

Iekšējā audita dienesta pamatuzdevums ir veikt iekšējās kontroles sistēmas, tai skaitā risku pārvaldīšanas, neatkarīgu uzraudzību, kā arī tās pietiekamības un efektivitātes novērtēšanu, lai palīdzētu bankas Padomei, Valdei un struktūrvienību vadītājiem efektīvāk pildīt savas funkcijas. Iekšējā audita dienests ziņo par nepietiekami identificētiem vai pārvaldītiem riskiem un iesniedz ieteikumus atklāto problēmu risināšanai, nodrošinot atzinumu un ieteikumu apspriešanu attiecīgajā vadības līmenī.

Risku direktors

Risku direktors – par riska vadības funkciju atbildīgais darbinieks bankā, kas tieši sadarbojas ar bankas Padomi. Lai nodrošinātu iespēju ietekmēt lēmumus par riskiem, ko uzņemas banka, Risku direktoram ir veto tiesības uz šādiem bankas koleģiālo institūciju lēmumiem, ja šie lēmumi skar risku vadību vai risku apmēru, ko uzņemas banka:

- Valdes;
- Kredītu komitejas;
- Aktīvu un pasīvu komitejas.

Risku vadības pārvaldes galvenais mērķis ir vadīt riskus, kas radušies bankas darbības procesā.

Risku vadības pārvalde ir atbildīga par:

- visu veidu risku, kas pastāv bankas produktu un tehnoloģiju veidošanā un realizēšanā, atklāšanu;
- risku klasificēšanu un to iespējamo zaudējumu novērtēšanu;
- risku un to iespējamo zaudējumu segšanas, minimizēšanas un ierobežošanas veidu atrašanu;
- politiku un procedūru, kas samazina un ierobežo riskus bankas un struktūrvienību darbībā, izstrādāšanu, ieviešanu un kontroli.

Pašu kapitāls

Bāzeles Banku uzraudzības komiteja ir izstrādājusi banku regulēšanas rekomendāciju trešo daļu (Basel III), kura pastiprina bankas kapitāla prasības un ievieš jaunas normatīvas prasības attiecībā uz likviditāti. Uz Basel III vienošanās pamata ir noformulēts galvenais mērķis – risku vadības kvalitātes uzlabošana banku nozarē.

Saskaņā ar jaunajām prasībām, pašu kapitālu veido tās pirmā līmeņa kapitāla un otrā līmeņa kapitāla summa:

1. Pirmā līmeņa pamatkapitāls ir paredzēts, lai uzturētu normālu bankas funkcionēšanu un tas kalpo kā aizsargs pret zaudējumiem, kas varētu rasties no riskiem, ko ir uzņēmusies banka. Pirmā līmeņa kapitālā ietilpst: emitētas parastās akcijas (kapitāla instrumenti, akciju emisijas uzcenojuma konti; nesadalītā peļņa; citi uzkrātie ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā; citas rezerves.

2. Pirmā līmeņa papildu kapitāla ietilpst: kapitāla instrumenti, akciju emisijas uzcenojuma konti, kas saistīti ar kapitāla instrumentiem.

3. Otrā līmeņa kapitāls ir paredzēts zaudējumu segšanai bankas darbības pārtraukšanas gadījumā. Aprēķinot otrā līmeņa kapitālu tiek ņemti vērā: kapitāla instrumenti un subordinētie aizdevumi, akciju emisijas uzcenojuma konti, kas saistīti ar iepriekšminētajiem

kapitāla instrumentiem; valūtas kursu starpība no ārvalstu valūtas pārvērtēšanas; vispārējās rezerves.

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 575/2013 iestādes vienmēr nodrošina atbilstību šādām pašu kapitāla prasībām: pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs 4,5 % apmērā, pirmā līmeņa kapitāla rādītājs 6 % apmērā; kopējais kapitāla rādītājs 8 % apmērā.

Bankas politika nosaka, ka ir nepieciešams uzturēt spēcīgu kapitāla bāzi, lai saglabātu investoru, kreditoru un tirgus uzticību bankai un nodrošināt turpmāku uzņēmējdarbības attīstību. Banka atzīst kapitāla apmēra ietekmi uz akcionāru peļņu un to, ka ir nepieciešams saglabāt līdzsvaru starp lielāku peļņu un priekšrocībām, kuras sniedz stabils kapitāla apjoms.

Kā kapitālu Banka un Koncerns definē tos posteņus, kas tiesiskajā regulējumā definēti kā kapitāls. Saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteiktajām kapitāla prasībām bankām jāuztur kapitāla rādītāji atbilstoši riska svērtajiem aktīviem („likumā noteiktais pašu kapitāla rādītājs”) virs noteiktā minimuma līmeņa – 2014. gada 31. decembrī – Bankai 15.8% (2013.: 17.70%). 2014. gada 31. decembrī un 2013. gada 31. decembrī Banka un Koncerns ievēroja minēto obligāto kapitāla apjomu.

Tabulā ir atspoguļota Bankas un Koncerna kapitāla pozīcija 2014. gada 31. decembrī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulu (ES) Nr. 575/2013 un Regulu Nr.1423/2013:

	2014	2014	2013	2013
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
Pirmā līmeņa kapitāls				
Pamatkapitāls	142,287	142,287	142,287	142,287
Daļu emisijas uzcenojums	6,843	6,843	6,843	6,843
Pārējās rezerves	104	23	14,331	14,251
Pirmā līmeņa pamata kapitāla korekcijas saistībā ar prudenciālajiem filtriem	(11,472)	(3,693)	(7,548)	(636)
Nekontrolējošā līdzdalība	3,877	-	2,024	-
Ārvalstu valūtu pārvērtēšanas rezerve	43	-	(3,597)	-
Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	91,821	78,331	56,874	51,559
Pārskata gada peļņa	73,125	71,500	60,889	53,544
Nemateriālie ieguldījumi	(3,659)	(2,458)	(3,487)	(2,168)
Pašu kapitāla prasības attiecībā uz otrā pilāra korekcijām	(8,116)	(5,731)	(10,330)	(8,839)
Deklarētās vai piedāvātās dividendes	(36,028)	(36,028)	(26,773)	(26,773)
Kopā pirmā līmeņa kapitāls	258,825	251,074	231,513	230,068
Otrā līmeņa kapitāls				
Apmaksāti kapitāla instrumenti (priekšrocību akcijas)	18,556	18,556	-	-
Akciju emisijas uzcenojums (priekšrocību akcijas)	27,039	27,039	-	-
Ilgtermiņa noguldījumi, kas atbilst likumā noteiktā kapitāla definīcijai	90,905	90,905	80,983	80,983
Pārējie likumā noteiktie atskaitījumi no 2. līmeņa kapitāla	(8,116)	(5,731)	(10,330)	(8,839)
Kopā otrā līmeņa kapitāls	128,384	130,769	70,653	72,144
Kopā kapitāls	387,209	381,843	302,168	302,212
Kredītrisks kopā	2,042,586	2,018,763	1,697,325	1,634,413
Kapitāla pietiekamības rādītājs	18,96%	18,91%	17,80%	18,49%

Kapitāla prasību ievērošana un iekšējā kapitāla novērtēšana

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa apraksts

AS „Rietumu Banka” Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa organizācijas politika nosaka šādus principus:

- kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesam jānodrošina, ka bankas rīcībā ir tāds kapitāls, kas ar savu apmēru, elementiem un struktūru sedz visus būtiskos riskus, kas raksturīgi bankas esošajai un plānotajai darbībai;
- kapitāla pietiekamības novērtēšanas process sastāv no trīs elementiem:
 - kapitāla apjoma noteikšana visu bankas esošajai un plānotajai darbībai raksturīgo būtisko risku segšanai;
 - kapitāla plānošana;
 - kapitāla uzturēšana;

kapitāla jēdziens un struktūra, kas tiek izmantoti bankā, novērtējot kapitāla pietiekamību, atbilst definīcijām, kas ir noteiktas Regulā (ES) Nr. 575/2013.

Kapitāla pietiekamības plānošana bankā ir Bankas attīstības stratēģiskā plāna izstrādes procesa elements. Plānotais kapitāla pietiekamības līmenis, kā arī jaunie uzdevumi, kas saistīti ar kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, ir atspoguļoti AS „Rietumu Banka” Bankas attīstības stratēģiskā plānā.

Banka vienmēr uztur kapitālu tādā līmenī, kas ir pietiekams visu ar bankas esošo un plānoto darbību saistīto risku segšanai.

Saskaņā ar Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 prasībām kopējais kapitāla prasību aprēķins sevī ietver šādu riska veidu prasības:

- kredītriska
- tirgus riska
- operacionālā riska

Banka veic iekšējo kapitāla prasību aprēķinu. Iekšējo kapitāla prasību aprēķins sevī ietver kopējo kapitāla prasību aprēķinu, kā arī kapitāla prasību aprēķinu risku segšanai, kuriem Regulā (ES) Nr. 575/2013 nav noteiktas kapitāla prasības. Iekšējās kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot kopējo kapitāla prasību vērtību un kapitāla prasību vērtību risku segšanai, kuriem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013, nav noteiktas kapitāla prasības.

Aprēķinot kapitāla prasības risku segšanai, kuriem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013, nav noteiktas kapitāla prasības, banka aprēķina šādu riska veidu kapitāla pietiekamību: procentu likmju risks netirdzniecības portfelī, likviditātes risks, valsts risks, koncentrācijas risks, reputācijas risks, stratēģiskais un biznesa risks un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks. Banka arī rezervē kapitālu pārējiem riskiem un nosaka kapitāla rezervi.

Banka ir noteikusi, ka bankas kapitāla pietiekamības rādītājs pēc kapitāla prasības nedrīkst būt mazāks par 12% un ne zemāks par FKTK individuāli noteikto paaugstināto kapitāla pietiekamības rādītāju. No 01.01.2014 līdz 01.10.2014 (17.7%) un no 01.10.2014. līdz 31.12.2014. (15.80%)

Banka nosaka, ka, izejot no iekšējām kapitāla prasībām, kapitāla pietiekamības rādītājs nedrīkst būt mazāks par 10%.

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas rezultāti

Kapitāla prasības uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

Pēc kapitāla prasības kopā	161 501
Kapitāla pietiekamības rādītājs pēc kapitāla prasības	18.91%
Iekšējā kapitāla prasība	251 719
Kapitāla pietiekamības rādītājs pēc iekšējam prasībām	11.01%

Kapitāla pietiekamība

Kredītrisks

Lai aprēķinātu kredītriska kapitāla pietiekamību, banka izmanto standartizēto pieeju.

Lai noteiktu riska līmeni, banka izmanto sekojošu starptautisko reitingu aģentūru sagatavotos kredītu reitingus: Standards & Poor's, Moodys Investor Services, Fitch Ratings.

Tirdzniecības portfeļa darījumu partnera kredītriska kapitāla prasības aprēķināšanai banka izmanto tirgus vērtības metodi.

Rietumu Bankas kredītriska kapitāla prasības uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

SP riska darījumu kategorijas, neskaitot vērtspapīrošanas pozīcijas	141 953.26
Centrālās valdības vai centrālās bankas	83.94
Daudzpusējās attīstības bankas	399.96
Iestādes	34 160.05
Komerscābiedrības	85 742.30
Nodrošināts ar nekustamo īpašumu	111.69
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	1 458.34
Posteņi, kas saistīti ar īpaši augstu risku	8 144.60
Kapitāla vērtspapīri	859.47
Citi posteņi	10 992.89

Tirgus riski

Lai aprēķinātu tirgus riska kapitāla pietiekamību, banka pielieto standartizēto metodi.

Rietumu Bankas tirgus riska kapitāla prasības uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

Pozīcijas, ārvalstu valūtas un preču risku kapitāla prasību kopsumma saskaņā ar SP	355.63
Tirgojamie parāda instrumenti	134.62
Kapitāla instrumenti	141.94
Ārvalstu valūta	79.07

Operacionālais risks

Lai aprēķinātu operacionālā riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto pamatrādītāja pieeju.

Rietumu Bankas operacionālā riska kapitāla prasības uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

Operacionālā riska kapitāla prasība	14 512.78
Pamatrādītāja pieeja	14 512.78

Kapitāla pietiekamība pēc iekšējām prasībām

Procentu likmju risks

Lai aprēķinātu procentu likmju riska netirdzniecības portfelī segšanai nepieciešamās kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi.

Likviditātes risks

Aprēķinot likviditātes riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto scenārija analīzes metodi, ņemot vērā pieņēmumu, ka, lai uzturētu saistību apjomu un struktūru esošajā līmenī, bankai būs papildu izdevumi līdzekļu piesaistei, izmaksājot noguldītājiem lielāku procentu peļņu. Turklāt scenārijā tiek ņemts vērā, ka, mainoties situācijai tirgū, bankai radīsies papildu iespējas gūt peļņu no izvietotajiem līdzekļiem. Analīzes scenāriju apstiprina Aktīvu un pasīvu komiteja.

Valsts risks

Aprēķinot valsts riska kapitāla prasības, banka novērtē kredītu koncentrāciju pa valstīm, kurās atrodas ķīlas un darbojas klienti.

Valsts riska segšanai nepieciešamās kapitāla prasības tiek noteiktas, piemērojot FKTK Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvo noteikumu noteikto pieeju.

Koncentrācijas risks

Koncentrācijas riska segšanai nepieciešamās kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot kredītportfeļa individuālās koncentrācijas riska, kredītportfeļa nozaru koncentrācijas riska, aizņēmēju ienākumu un kredītu valūtu nesakrītības koncentrācijas riska, kredītportfeļa nodrošinājuma koncentrācijas riska, prasību pret kredītiestādēm koncentrācijas riska un ieguldījumu vērtspapīros koncentrācijas riska kapitāla prasības.

Reputācijas risks

Aprēķinot reputācijas riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto scenārija analīzes metodi.

Analīzes scenāriju apstiprina Aktīvu un pasīvu komiteja.

Stratēģiskais un biznesa risks

Stratēģiskā un biznesa riska kapitāla pietiekamības aprēķinam banka izmanto scenārija analīzes metodi. Sākotnējie dati scenārijam ir tā brīža gada Bankas attīstības stratēģiskā plāna stresa testēšanas scenārija dati. Kapitāla prasības nosaka kā bankas nesaņemtās peļņas apmēru, īstenojoties apstiprinātajam scenārijam ceturkšņa ietvaros.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks (NILLTFR)

NILLTFR kapitāla prasību bāze tiek noteikta saskaņā ar FKTK Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvo noteikumu minēto metodiku.

Pārējie riski

Pārējo risku segšanai nepieciešamās kapitāla prasības tiek noteiktas saskaņā ar FKTK Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvo noteikumu.

Kapitāla rezerve

Banka nosaka kapitāla rezerves saskaņā ar FKTK Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīviem noteikumiem.

Risku veidi

Ar bankas darbību saistītos riskus iedala finanšu un nefinanšu riskos.

Finanšu riski ir: kredītrisks, procentu likmju risks, likviditātes risks, valūtas risks un tirgus risks.

Nefinanšu riski ir: operacionālais risks, tiesiskais risks, reputācijas risks, stratēģiskais un biznesa risks, koncentrācijas risks.

Atskaites kārtība

Risku vadības un lēmumu pieņemšanas procesos bankas vadība balstās uz dažādiem pārskatiem:

- Gada pārskati: Bankas gada pārskats, Pārskats par kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu, Bankas attīstības stratēģiskais plāns, Atskaite par darbības faktisko rezultātu atbilstību vai neatbilstību plānam.
- Ceturkšņa pārskati: Kapitāla prasību kopsavilkuma pārskats, Iekšējo kapitāla pietiekamības prasību aprēķina pārskats, Pārskats par kapitāla pietiekamības stresa testēšanas rezultātiem, Procentu likmju riska termiņstruktūras pārskats, Ekonomiskās vērtības samazinājuma aprēķins, Pārskats par operacionālā riska koncentrācijas galvenajiem virzieniem, to rašanās iemesliem un pasākumiem, kas veikti, lai samazinātu iespējamus operacionālos zaudējumus.
- Mēneša pārskati: Likviditātes rādītāja aprēķins, Aktīvu un pasīvu termiņstruktūras pārskats, Pārskats par kredītu portfeļa struktūru pēc nozarēm, Pārskats par kredītu portfeļa struktūru pēc nodrošinājuma, Pārskats par kredītu portfeļa stresa testēšanas rezultātiem, Pārskats par valsts risku.
- Nedēļas pārskati: Likviditātes riska termiņstruktūras pārskats, Procentu likmju riska termiņstruktūras pārskats, Likviditātes riska stresa testēšana, Pārskats par procentu likmju riska stresa testēšanas rezultātiem.
- Ikdienas operatīvie pārskati: Bankas operatīvā bilance, Pārskats par peļņu un zaudējumiem, Pārskats par limitu kontroli, Ikdienas pārskatu par bankas naudas plūsmu valūtu griezumā, Bankas valūtas pozīcijas pārskats, Pārskats par bankas naudas plūsmu, Pārskats par bankas investīcijas vērtspapīros, Pārskats par obligāto rezervju aprēķinu.

Kredītriski

Kredītrisku grupā ietilpst: vispārējais kredītrisks, valsts risks un norēķinu risks.

Vispārējais kredītrisks

Definīcija

Vispārējais kredītrisks rodas, veicot jebkuru bankas operāciju, ja bankai rodas prasības pret kādu personu vai organizāciju, kas nespēs vai atteiksies pildīt savas saistības.

Politika

Vispārējā kredītriska vadība bankā tiek organizēta Risku vadības politikas un Kredītu politikas ietvaros. Lai noturētu vispārīgo kredītrisku zemāk par vispārnoteikto sliekšni, banka ir pieņēmusi virkni mēru un noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni.

Vadība un mazināšana

Kredītrisku samazina, izmantojot ķīlu sistēmu, analizējot finanšu un nefinanšu informāciju par klientiem un kontrahentiem, nosakot klientiem, kontrahentiem, nozarēm, reģioniem un valstīm limitus, ieviešot un ievērojot politikas un procedūras, kas ierobežo kredītrisku, kā arī procedūras, kas kontrolē limitu, politiku un procedūru ievērošanu.

Veicot starpbanku darījumus, banka izmanto bilances un ārpusbilances prasību savstarpējās ieskaites iespēju. Bankas līgums par starpbanku darījumiem, kas tiek parakstīts ar visiem

kontrahentiem, pielikumā ietver nolikumu par bankas bilances un ārpusbilances prasību savstarpējās ieskaites kārtību.

Bankas Kredītu politika nosaka sekojošus aktīvu veidus, kurus banka pieņem kā nodrošinājumu:

- naudas noguldījumu tiesības;
- banku, uzņēmumu un privātpersonu galvojumus;
- likvīdus vērtspapīrus;
- nekustamā īpašuma ķīlu (hipotēku);
- kustamā īpašuma un/vai prasījuma tiesību ķīlu, ja bankai ir iespēja to kontrolēt.

Nodrošinājuma pašreizējo tirgus vērtību regulāri vērtē neatkarīgas novērtēšanas sabiedrības vai bankas speciālisti un negatīvu tirgus cenu izmaiņu gadījumā aizņēmējam parasti tiek pieprasīts sniegt papildu nodrošinājumu.

Papildus atsevišķu klientu analīzei visu kredītportfeli kopā novērtē Riska vadības pārvalde, izvērtējot koncentrāciju un tirgus riskus. Banka uzrauga kredītriska koncentrāciju nozarēs/sectoros un pēc ģeogrāfiskā izvietojuma.

Banka ne retāk kā reizi mēnesī novērtē kredītu kvalitāti, klasificējot kredītus kā standarta, uzraugāmos, zemstandarta, šaubīgos un zaudētos.

Bankas maksimālais kredītrisks saistībā ar pārskata par finanšu stāvokli posteņiem tiek atspoguļots finanšu aktīvu uzskaites vērtībā. Aktīvu un saistību iespējamās savstarpējās ieskaites ietekme uz kredītriska mazināšanu nav būtiska.

Uzsākot kredīta ķīlas pārdošanu tā atgūšanai, banka kredītu uzskaites vērtību pārklasificē uz pārdošanai turētiem ilgtermiņa aktīviem. Aktīvi, kas kalpo par ķīlu, ir novērtēti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Novērtējot aktīvu neto pārdošanas vērtību, vadība sagatavo vairākus vērtēšanas modeļus (piem., aizvietošanas izmaksu, diskontētās nākotnes naudas plūsmas modeli) un salīdzina tos ar tirgus datiem (piem., tirgū veikti līdzīgi darījumi, potenciālo pircēju piedāvājums).

Bankā ir noteikti limiti nodrošinājuma portfeļa struktūrai.

Banka uzrauga kredītriska koncentrāciju nozarēs/sectoros un pēc ģeogrāfiskā izvietojuma.

Par kavētu riska darījumu bankā tiek uzskatīti tādi darījumi, kuru atmaksas termiņš ir kavēts vairāk par 90 dienām.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās

Finanšu aktīvi: katra pārskata perioda beigu datumā banka novērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka finanšu aktīviem, kas netiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, nav notikusi vērtības samazināšanās. Finanšu aktīvu vērtība ir samazinājusies, ja pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka pēc sākotnējās aktīva uzrādīšanas ir iestājies zaudējumus nesošs gadījums un ka zaudējumus nesošs gadījums atstāj iespaidu uz aktīva naudas plūsmu nākotnē, ko var ticami aplēst.

Objektīvi pierādījumi finanšu aktīva (tai skaitā kapitāla vērtspapīru) vērtības samazinājumam ietver aizņēmēja veicamo maksājumu kavēšanos, kredīta vai avansa pārstrukturēšanu ar nosacījumiem, kādus banka citos apstākļos neapsvērtu, norādes, ka aizņēmējs vai emitents sāk maksātnespējas procesu, aktīva tirgus zudums vērtspapīriem vai citas acīmredzamas norādes, kas attiecas uz aktīvu grupām, piemēram, negatīvas izmaiņas aizņēmēju vai emitentu grupas maksātspējā vai arī ekonomiskie apstākļi, kas saistīti ar saistību nepildīšanu grupā. Ieguldījumam

kapitāla vērtspapīros nozīmīga un ilgstoša patiesās vērtības lejupslīde zem tā izmaksām ir objektīvs vērtības samazināšanās pierādījums.

Visiem kredītiem un līdz termiņa beigām turētajiem vērtspapīriem tiek novērtēta specifiskā vērtības samazināšanās.

Visi kredīti un līdz termiņa beigām turētie vērtspapīri, par kuriem nepastāv objektīvi pierādījumi vērtības samazinājumam pēc individuāla novērtējuma, tiek grupēti apakšportfeļos pēc līdzīgām kredītriska iezīmēm saskaņā ar bankas kredītportfeļa klasificēšanas procedūrām un tiek izveidoti uzkrājumi zaudējumiem no šo apakšportfeļu vērtības samazināšanās, izmantojot statistiskos modeļus, kas atspoguļo saistību neizpildes iespējamības tendences un gūtos zaudējumus, koriģējot tos par vadības aplēsēm par to, vai pašreizējie ekonomiskie un kreditēšanas apstākļi liecina, ka faktiskie zaudējumi varētu būt lielāki vai mazāki, nekā parādīts vēsturiskajā modelī. Līgumsaistību neizpildes biežums, zaudējumu apjoms un paredzamo parādu atgūšanas laiks tiek regulāri salīdzināts ar faktiskajiem rādītājiem, lai nodrošinātu, ka šie ievades dati vienmēr ir atbilstoši.

Kredīti un debitoru parādi, kuriem individuāli nav identificētas vērtības samazināšanās pazīmes, izmantojot bankas kredītportfeļa reitingu piešķiršanas procedūru, tiek apvienoti apakšportfeļos, balstoties uz līdzīgām kredītriska iezīmēm, un tiek novērtēti uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa vērtības samazināšanās, izmantojot vēsturisko saistību neizpildes un zaudējumu apmēra tendenču statistisko modelēšanu, koriģējot to par vadības spriedumu attiecībā uz to, vai pašreizējie ekonomiskie un kreditēšanas apstākļi varētu veicināt to, ka zaudējumi būs lielāki vai mazāki nekā izriet no vēsturiskās modelēšanas. Līgumsaistību neizpildes biežums, zaudējumu apjoms un paredzamo parādu atgūšanas laiks tiek regulāri salīdzināts ar faktiskajiem rādītājiem, lai nodrošinātu, ka šie ievades dati vienmēr ir atbilstoši.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās un atgūtās summas tiek atzītas katru mēnesi, balstoties uz regulārām kredītu pārbaudēm. Pārskata periodā izveidotos uzkrājumus atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Zaudējumus no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzrādīti amortizētajā pašizmaksā, novērtē kā starpību starp finanšu aktīva uzskaites vērtību un aplēsto nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību, kas diskontēta ar aktīva sākotnējo efektīvo procentu likmi. Zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā un atspoguļoti uzkrājumu kontā, samazinot kredītu un debitoru parādu vai līdz termiņa beigām turētu finanšu ieguldījumu vērtību. Procentus par aktīvu ar pazeminājušos vērtību turpina atzīt, atceļot diskontu. Ja notikuma, kas izcēlies pēc zaudējumu atzīšanas, rezultātā zaudējumi no vērtības samazināšanās samazinās, samazinājumu atceļ, izmantojot peļņas vai zaudējumu aprēķinu. Ja tiek pārtraukta aktīva, kura vērtība ir samazinājusies, atzīšana (pārņemot ķīlu vai veicot pārstrukturēšanu), ar to saistītie uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek norakstīti.

Zaudējumus no pārdošanai pieejamu aktīvu vērtības samazināšanās atzīst, pārvietojot kopējos zaudējumus, kas bija atzīti pārējos visaptverošajos ienākumos, uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu. Kopējie zaudējumi, kas no pārvērtēšanas rezerves tiek pārvietoti un atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā, veido starpību starp iegādes izmaksām, atskaitot pamatsummas atmaksu un amortizāciju, un pašreizējo patieso vērtību, atskaitot zaudējumus no vērtības samazināšanās, kas iepriekš atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Ja vēlākā periodā pārdošanai pieejama ieguldījumu vērtspapīra, kuram tika konstatēta vērtības samazināšanās, patiesā vērtība pieaug, un šo pieaugumu var objektīvi attiecināt uz notikumu, kas izcēlies pēc tam, kad peļņas vai zaudējumu aprēķinā tika atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās, šos zaudējumus atceļ un rezultātā iegūto summu atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Tomēr jebkurš pārdošanai pieejamā kapitāla vērtspapīra, kura vērtība ir samazinājusies, patiesās vērtības atgūvums tiek atzīts pārējos visaptverošos ienākumos.

Nefinanšu aktīvi: katra pārskata perioda beigu datumā banka novērtē, vai nepastāv pazīmes, kuras liecinātu, ka nefinanšu aktīviem, izņemot ieguldījumus īpašumos un atliktā nodokļa aktīvu, varētu būt samazinājusies vērtība. Ja tiek konstatēts, ka šādas pazīmes pastāv, tiek aplēsta aktīva atgūstamā summa. Nemateriālās vērtības atgūstamā summa tiek izvērtēta katrā pārskata perioda beigu datumā.

Zaudējumus no vērtības samazināšanās atzīst brīdī, kad aktīva vai tā naudu pelnošās vienības uzskaites vērtība pārsniedz tās atgūstamo summu. Naudu pelnošā vienība ir mazākā nosakāmā aktīvu grupa, kas rada no citiem aktīviem un aktīvu grupām neatkarīgu naudas plūsmu. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Zaudējumus no vērtības samazināšanās, kas atzīti attiecībā uz naudu pelnošām vienībām, sākotnēji attiecina, lai samazinātu tām piešķirtās nemateriālās vērtības uzskaites vērtību, un pēc tam, lai proporcionāli samazinātu pārējo šajā vienībā (vienību kopumā) ietilpstošo aktīvu uzskaites vērtību.

Aktīva vai naudu ienesošās vienības atgūstamā summa ir lielākā no tās lietošanas vērtības vai patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas. Novērtējot lietošanas vērtību, aplēstās nākotnes naudas plūsmas tiek diskontētas līdz to pašreizējai vērtībai, izmantojot pirmsnodokļu diskonta likmi, kura atspoguļo naudas laika vērtības pašreizējo tirgus novērtējumu un riskus, kas saistīti ar attiecīgo aktīvu.

Zaudējumi no nemateriālās vērtības samazināšanās nav atceļami. Zaudējumi no citu aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā pārskata perioda beigu datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv pavisam. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva uzskaites vērtība nepārsniedz to uzskaites vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, ja bankai ir juridiskas vai faktiskas saistības, kas radušās pagātnes notikuma ietekmē, un ir sagaidāms, ka šo saistību nokārtošanai būs nepieciešama ekonomisku labumu aizplūšana, kuru apjomu ir iespējams ticami aplēst. Ja laika aspekta ietekme ir būtiska, uzkrājumu apjoms tiek noteikts, diskontējot paredzamo nākotnes naudas plūsmu ar pirmsnodokļa likmi, kas atspoguļo naudas laika vērtības pašreizējo tirgus novērtējumu un, ja nepieciešams, riskus, kas saistīti ar attiecīgo aktīvu.

Uzkrājumi kredītportfelim uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

	2014	2013
Privātuzņēmumi	1 073 657	1 144 186
Privātpersonas	101 145	112 196
Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	(86 813)	(80 435)
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās attiecībā uz kredītportfeļa grupām	-	-
Neto kredīti un debitoru parādi	1 087 989	1 175 947

Novērtējot kredītrisku, Banka un Koncerns iedala kredītus šādās kategorijās:

Koncerns

	2014. gada 31. decembris '000 EUR Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	Uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa grupu vērtības samazināšanās	2013. gada 31. decembris '000 EUR Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	Uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa grupu vērtības samazināšanās
Standarta	950,415	(4,422)	(920)	1,035,865	(350)	(925)
Uzraugāmie	66,326	(10,837)	(26)	42,433	(5,905)	(18)
Zemstandarta	53,568	(24,925)	(84)	72,263	(28,177)	(80)
Šaubīgie	42,462	(30,032)	(85)	40,427	(30,127)	(141)
Zaudētie	18,944	(17,809)	(1,131)	15,633	(14,876)	(744)
Kopā	1,131,715	(88,025)	(2,246)	1,206,621	(79,435)	(1,908)

Banka

	2014. gada 31. decembris '000 EUR Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās	2013. gada 31. decembris '000 EUR Bruto	Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās
Standarta	997,673	(4,647)	1,082,316	(350)
Uzraugāmie	65,447	(10,776)	41,585	(5,840)
Zemstandarta	54,396	(25,372)	80,542	(32,370)
Šaubīgie	40,789	(29,521)	40,104	(30,048)
Zaudētie	16,497	(16,497)	11,835	(11,827)
Kopā	1,174,802	(86,813)	1,256,382	(80,435)

Izmaiņas uzkrājumos zaudējumiem no vērtības samazināšanās

Izmaiņas uzkrājumos zaudējumiem no vērtības samazināšanās 2014. un 2013. gada 31. decembrī ir šādas:

EUR'000	2014 '000 EUR Koncerns	2014 '000 EUR Banka	2013 '000 EUR Koncerns	2013 '000 EUR Banka
Uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās				
Uzskaites vērtība 1. janvārī	81,343	80,435	74,870	74,270
Meitas sabiedrības kapitāla daļu pārdošana	(1,455)	-	-	-
Pārskata gadā izveidotie uzkrājumi:				
<i>Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās</i>	21,068	20,732	25,480	25,453
<i>Uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa grupu vērtības samazināšanās</i>	454	-	613	-
Uzkrājumu zaudējumiem no vērtības samazināšanās atcelšana				
<i>Specifiskie uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās</i>	(3,030)	(6,163)	(9,551)	(9,484)
<i>Uzkrājumi zaudējumiem no kredītportfeļa grupu vērtības samazināšanās</i>	-	-	(55)	-
Peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtu kursa svārstībām	1,258	1,176	(770)	(560)
Norakstītās summas	(9,367)	(9,367)	(9,244)	(9,244)
Uzskaites vērtība 31. decembrī	90,271	86,813	81,343	80,435

Riska darījumu struktūra

Kreditportfeļa ģeogrāfiskais iedalījums uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

	2014. gada	2014. gada	2013. gada	2013. gada
	31. decembris	31. decembris	31. decembris	31. decembris
	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR	'000 EUR
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
Latvija	240,921	292,858	263,446	316,892
OECD valstis	127,869	127,836	104,184	104,169
Ne-OECD valstis	672,654	667,295	757,648	754,886
	1,041,444	1,087,989	1,125,278	1,175,947

Kreditportfeļa iedalījums pa ķīlas tipiem uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

Tabulā uzrādīta kreditportfeļa analīze, atskaitot zaudējumus no vērtības samazināšanās, pa ķīlas veidiem 2014. gada 31. decembrī:

Koncerns

EUR'000	2014. gada	% no	2013. gada	% no
	31. decembris	kreditportfeļa	31. decembris	kreditportfeļa
Komerčiālās ēkas	357,650	34.34	358,373	31.85
Aktīvu komercķīla	349,176	33.53	304,075	27.02
Tirdzniecības vērtspapīri	55,712	5.35	163,832	14.56
Cita veida ķīla	89,618	8.61	99,288	8.82
Zemes hipotēka	75,567	7.26	86,834	7.72
Dzīvojamās platības hipotēka	36,781	3.53	35,935	3.19
Bez nodrošinājuma	34,130	3.28	32,685	2.90
Garantija	7,220	0.69	15,528	1.38
Noguldījums	6,368	0.61	5,552	0.49
Netirgojami vērtspapīri	1,199	0.12	1,067	0.10
Citi	28,023	2.68	22,109	1.97
Kopā	1,041,444	100.00	1,125,278	100.00

Banka

EUR'000	2014. gada	% no	2013. gada	% no
	31. decembris	kreditportfeļa	31. decembris	kreditportfeļa
Komerčiālās ēkas	399,238	36.70	400,406	34.05
Aktīvu komercķīla	358,130	32.92	318,978	27.13
Tirdzniecības vērtspapīri	55,712	5.12	163,832	13.93
Cita veida ķīla	103,480	9.51	110,991	9.44
Zemes hipotēka	75,567	6.94	86,834	7.39
Dzīvojamās platības hipotēka	39,263	3.61	38,500	3.27
Bez nodrošinājuma	41,813	3.84	38,016	3.23
Garantija	7,220	0.66	11,691	0.99
Noguldījums	6,367	0.59	5,552	0.47
Netirgojami vērtspapīri	1,199	0.11	1,067	0.09
Citi	-	-	80	0.01
Kopā	1,087,989	100.00	1,175,947	100.00

Kredītportfeļa iedalījums pa nozarēm uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

	2014. gada 31. decembris' 000 EUR	2014. gada 31. decembris' 000 EUR	2013. gada 31. decembris' 000 EUR	2013. gada 31. decembris' 000 EUR
	Koncerns	Banka	Koncerns	Banka
Nekustamais īpašums	272,791	319,442	291,114	333,783
Finanšu pakalpojumi	237,904	287,312	364,234	422,261
Transports un komunikācijas	164,110	166,747	123,182	126,681
Privātpersonas	84,564	83,553	90,910	90,910
Tirdzniecība	77,858	77,824	60,401	60,382
Ieguldījumi finanšu nomā	55,555	-	54,751	-
Būvniecība	37,462	38,462	35,154	35,154
Ražošana	31,751	31,693	26,023	25,977
Tūrisms	11,767	11,760	6,234	6,228
Pārtikas rūpniecība	-	-	10,431	10,431
Citi	67,682	71,196	62,844	64,140
	1,041,444	1,087,989	1,125,278	1,175,947

Riska darījumu iedalījums pēc atlikušā termiņa uz 31.12.2014. (EUR)

Pozīcijas nosaukums	Uz pieprasījumu	Ar atlikušo termiņu						nokavētie	ieķīlātie
		līdz 7 dienām	no 8 līdz 30	no 31 līdz 90 dienām	no 91 līdz 180 dienām	no 181 līdz 360 dienām	no 361 dienas		
Kase	5 257 466								
Prasības pret Latvijas Banku	153 292 938								
pret saistītajām un radniecīgajām kredītiestādēm									
pret Latvijas Republikas kredītiestādēm*	7 214 046								
pret ārvalstu centrālajām bankām									
pret dalībvalstu kredītiestādēm*	1 286 725 054	132 956 923	50 010 000						2 071 633
pret citu valstu kredītiestādēm*	252 899 477				71 246 191				4 657 196
Kredīti nebankām	174 653 402		6 459 146	16 609 440	29 766 786	84 114 577	839 951 454	20 600 551	22 230 658
Latvijas Republikas valdības parāda vērtspapīri							1 642 129		
dalībvalstu centrālo valdību parāda vērtspapīri	1 531 812								
citu valstu centrālo valdību parāda vērtspapīri							760 858		
pārējo emitentu parāda vērtspapīri	101 420 258			16 830 025			70 575 254	427 500	
akcijas	394 340						241 062		
pārējie vērtspapīri							46 007 162		
Līdzdalība citu sabiedrību pamatkapitālā							28 854 207		
Atvasinātie finanšu instrumenti	244 125		3 929	71 438	107 863	311 800			
Pamatlīdzekļi un nemateriālie aktīvi							9 453 812		
Pašas akcijas									
Nauda ceļā	12 077 760								
Uzkrātie ienākumi		2 268	448 204	219 337	187 005	2 359 890	2 487 360	485 657	
Pārējie aktīvi	745 434		2 295 378	1 382	49 856	52 176	23 136 523	180 229	
Ārpusbilances prasības									

* Izņemot prasības pret saistītajām un radniecīgajām kredītiestādēm.

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu kapitāla pietiekamību kredītriska segšanai, banka izmanto standartizēto pieeju.

Kontrole un atbildība

Kredītu projektu vadītāja pienākums ir savlaicīgi iesniegt kredīta projektu izskatīšanai Kredītu komitejā, kura nodrošina maksimālu kredītriska un citu veidu riski, kas raksturīgi kredītdarbībai, izvērtēšanu. Kredītu komiteja ir atbildīga par lēmumu pieņemšanu par kredītu izsniegšanu vai kredītu izsniegšanas atteikumu klientiem.

Kredītu un investīciju pārvaldes projektu vadītāji un analītiķi ir atbildīgi par atzinumā ietvertās informācijas ticamību, un viņiem jāinformē Kredītu komiteja par visiem ar šo projektu saistītajiem riskiem.

Par izsniegto kredītu uzraudzību ir atbildīga Kredītu un investīciju pārvalde. Izsniegto kredītu uzraudzību Kredītu un investīciju pārvalde veic sadarbībā ar Risku vadības pārvaldi.

Kredītu un investīciju pārvalde un/vai Valde gatavo pārskatus un citus informatīvus materiālus bankas akcionāru sapulcei un bankas Padomei.

Par Kredītu politikas noteikumu izpildi atbild Valde, Kredītu komiteja, kā arī Kredītu un investīciju pārvaldes vadītājs un visi Kredītu un investīciju pārvaldes darbinieki savu pilnvaru ietvaros.

Valsts risks

Definīcija

Valsts risks rodas pie nosacījuma, ja otra puse nav Latvijas Republikas rezidents. Šajā gadījumā otra puses saistību izpildīšanu var ietekmēt tādi faktori kā ekonomiskā, politiskā un sociālā situācija valstī, kurā otra puse ir rezidents. Turklāt nespēja pildīt savas saistības otrai pusei var rasties, mainoties normatīvajiem aktiem finanšu jomā otrās puses valstī.

Politika

Valsts risku vadība bankā tiek realizēta saskaņā ar Valsts risku vadības politiku. Politika ir izstrādāta, lai vadītu un samazinātu risku, kas rodas, izvietojot bankas aktīvus un ārpusbilances saistības ārvalstīs, kā arī nodrošinātu bankas aktīvu augstu kvalitāti un ienākumus no aktīviem, ievērojot Eiropas Savienības un Latvijas Republikas normatīvos aktus, Latvijas Bankas un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas regulējošās prasības.

Valsts riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Lai efektīvi pārvaldītu un mazinātu valsts risku, banka izpilda sekojošus uzdevumus:

- definē valsts risku un risku darījumus;
- nosaka valsts risku ierobežojošos limitus;
- nosaka šo limitu ievērošanas kontroles mehānismus;
- aprēķinot iekšējās kapitāla prasības, rezervē kapitālu koncentrācijas riska segšanai.

Risku darījumu kopsummu ar konkrēto valsti aprēķina, summējot visus riska darījumus ar šīs valsts rezidentiem.

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu kredītportfeļa valsts riska kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”. Kredītportfeļa valsts riska kapitāla prasības tiek noteiktas, izmantojot FKTK noteikumu pieeju kredītportfeļa nozares koncentrācijas riska kapitāla prasībām.

Kontrole un atbildība

Valsts riska operatīvo kontroli veic Ārvalstu valūtas tirgus nodaļas vadītājs, Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs, Kredītu un investīciju pārvaldes vadītājs un Korespondentattiecību un maksājumu pārvaldes vadītājs.

Attiecīgās struktūrvienības darbinieki veic kontroli pirms katra valsts riska lielumu ietekmējoša finanšu darījuma veikšanas, pārbaudot noteikto limitu ievērošanu ar paaugstinātā riska valstīm valsts ietvaros un kopumā.

Risku vadības pārvaldes vadītājs un darbinieki atbild par valsts riska limitu un Valsts riska vadības politikas noteikumu ievērošanas vispārīgo kontroli, kā arī par bankas vadības informēšanu par politikas ievērošanu vai neievērošanu.

Koncentrācijas risks

Definīcija

Koncentrācijas risks – riska darījums vai riska darījumi, kas var izveidoties vienas riska kategorijas ietvaros vai starp vairākām riska kategorijām bankas līmenī, un kura rezultātā var veidoties: zaudējumi, kas ir pietiekami lieli, lai apdraudētu bankas stāvokli vai spēju veikt savu pamatdarbību; nozīmīgas pārmaiņas bankas riska profilā.

Politika

Koncentrācijas risks bankā tiek pārvaldīts vispārējās Risku vadības pārvaldes, Lielo riska darījumu kontroles politikas un Kredītu politikas ietvaros.

Koncentrācijas riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Lai ierobežotu un minimizētu koncentrācijas risku, banka lieliem riska darījumiem nosaka dažādus limitus.

Kapitāla pietiekamība

Aprēķinot koncentrācijas riska kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”. Koncentrācijas riska kapitāla prasības tiek noteiktas, summējot kredītportfeļa individuālās koncentrācijas riska, kredītportfeļa nozaru koncentrācijas riska, aizņēmēju ienākumu un kredītu valūtu nesakritības koncentrācijas riska, kredītportfeļa nodrošinājuma koncentrācijas riska, prasību pret kredītiestādēm koncentrācijas riska un ieguldījumu vērtspapīros koncentrācijas riska kapitāla prasības.

Kontrole un atbildība

Valde, Aktīvu un pasīvu komiteja, kā arī Kredītu komiteja atbild par Lielo riska darījumu kontroles politikas vispārīgu ievērošanu.

Atbildību par limitu ievērošanas kontroli uzņemas Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļa.

Atbildību par limitu ievērošanu un pārkāpumu novēršanu uzņemas Kredītu komiteja.

Norēķinu risks

Definīcija

Norēķinu risks rodas tādos bankas darbības veidos, kad norēķini tiek veikti ar laika pārtraukumu. Ja banka pirmā izpilda savas saistības kādā darījumā, rodas risks, ka darījums netiks pabeigts, jo otra puse var neizpildīt savas saistības.

Politika

Norēķinu risks bankā tiek pārvaldīts vispārējās Risku vadības politikas ietvaros.

Norēķinu riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Norēķinu riska mazināšanas nolūkos bankā tiek izmantoti sekojoši riska vadības instrumenti:

- finansiāla un nefinansiāla partneru analīze, ar sekojošu limitu uzstādīšanu;
- DVP norēķinu metodes izmantošana;
- maksājumu veikšana pēc aktīva saņemšanas fakta.

Kapitāla prasības

Kapitāla prasības norēķinu riska segšanai banka veic kredītriska ietvaros.

Kontrole un atbildība

Atbildību par norēķinu riska minimizējošu instrumentu izmantošanas kontroli uzņemas Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļa.

Atbildību par norēķinu risku minimizējošu līdzekļu izmantošanu uzņemas Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas un Ārvalstu valūtas tirgus nodaļas, Vērtspapīru un finanšu tirgu pārvaldes, Kredītu un Investīciju pārvaldes vadītāji.

Procentu likmju risks

Definīcija

Procentu likmju risks ir saistīts ar iespējamām nelabvēlīgām procentu likmju izmaiņām finanšu instrumentu tirgos, kas var izraisīt ievērojamu peļņas samazināšanos vai pat pilnīgu peļņas zudumu bankas darbības virzienos, kas saistīti ar aktīvu un pasīvu pārvaldīšanu, kas jūtīgi reaģē uz procentu likmju maiņu (pirmām kārtām, kredītu un termiņnoguldījumu darbība). Risks rodas, nesaskaņojot līdzekļu piesaistīšanas un izvietošanas termiņus, kā arī, ja pastāv ievērojama starpība starp aktīvu un pasīvu, kas jūtīgi reaģē uz procentu likmju izmaiņām, summām bankas bilancē.

Politika

Lai pārvaldītu procentu likmju risku, bankā tika izstrādāta Procentu likmju riska pārvaldīšanas politika. Procentu likmju riska pārvaldīšanas politikas galvenais mērķis ir noteikt un īstenot pasākumu kompleksu, kam līdz minimumam jāsamazina procentu likmju izmaiņu iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz bankas ienākumiem un tās ekonomisko vērtību.

Banka procentu likmju riskam ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Bankas procentu likmju riska pārvaldīšanas galvenās funkcijas ir:

- pastāvīga riska novērtēšana gan tirdzniecības un bankas portfelim atsevišķi, gan abiem kopā, konsolidēti un katrā valūtā, kurās banka ir veikusi būtisku darījumu apjomu;
- optimālās attiecības saglabāšana starp procentu aktīviem un pasīviem;
- procentu likmju savlaicīgas pārskatīšanas nodrošināšana;
- dažādu finanšu instrumentu izmantošanas iespēju nodrošināšana, lai mazinātu riska notikumu negatīvo ietekmi uz bakas ienākumiem un tās ekonomisko vērtību.

Pie galvenajiem procentu likmju riska rašanās avotiem banka pieskaita:

- cenu izmaiņu risks – zaudējumu rašanās iespējamība procentu likmju izmaiņu dēļ, pastāvot dažādiem termiņiem līdz aktīvu, pasīvu un ārpusbilances pozīciju procentu likmju pārskatīšanai;
- ienesīguma līknes risks – iespēja ciest zaudējumus negaidītu izmaiņu ienesīguma līknes slīpumā un aprisēs dēļ;
- bāzes risks – zaudējumu rašanās iespējamība procentu likmju izmaiņu dēļ finanšu instrumentiem ar dažādām bāzes likmēm;
- izvēles risks – iespēja ciest zaudējumus, ja finanšu instruments tieši (iespējas līgumi) vai netieši (kredīti ar pirmstermiņa atmaksas iespēju, noguldījumi uz pieprasījumu u.tml.) paredz bankas klientam izvēles iespēju.

Vadība un mazināšana

Banka nosaka un kontrolē maksimālo starpību limitus procentu aktīvu un pasīvu apjomiem pēc termiņstrukturām konsolidēti un pamatvalūtās.

Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa veic procentu likmju riska vadību.

Risku vadības pārvalde novērtē riska līmeni, kā arī koordinē un kontrolē procentu likmju riska pārvaldīšanas procesu.

Procentu likmju riska novērtēšanai banka izmanto šādas kvantitatīvas risku novērtēšanas metodes:

- starpības analīze (GAP);
- modificēts ilgums (ekonomiskās vērtības izmaiņas atbilstoši procentu likmju izmaiņu scenārijam);
- stresa testēšana (ietekme uz bankas ienākumiem atbilstoši procentu likmju izmaiņu scenārijam).

Bankas portfeļa stresa testēšana tiek veikta bankā katru nedēļu, analizējot jūtīgumu uz procentu likmju izmaiņām, balstoties uz Konsolidēto neatbilstību pakāpienu pārskata datiem.

Kapitāla pietiekamība

Aprēķinot procentu likmju riska netirdzniecības portfelī segšanai nepieciešamā kapitāla prasības, banka izmanto vienkāršoto metodi saskaņā ar FKTK „Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi”.

Kontrole un atbildība

Bankas Padome uzrauga Procentu likmju riska pārvaldīšanas politikas izpildi.

Valde ir atbildīga par Procentu likmju riska pārvaldīšanas politikas izskatīšanu un nodošanu apstiprināšanai bankas Padomei, tās pārskatīšanu un izmaiņu veikšanu atbilstoši tirgus izmaiņām.

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par termiņstruktūras starpības limitu un limitu stresu testēšanas rezultātiem noteikšanu, kā arī stresa testēšanas metožu un scenāriju apstiprināšanu. Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa ir arī atbildīga par termiņstruktūras starpības limitu un limitu stresa testēšanas rezultātiem ievērošanu.

Risku vadības pārvalde ir atbildīga par stresa testēšanas metožu un scenāriju projektu izstrādi, kā arī par termiņstruktūras starpības limitu un limitu stresa testēšanas rezultātiem ievērošanas kontroli.

Ekonomiskas vērtības samazinājums uz 31.12.2014. (tūkst. EUR)

Valūta	Procentu likmju riska pozīcijas svērtā vērtība
EUR	-5 769.58
USD	7 214.61
pārējas	-224.54
Netirdzniecības portfeļa procentu likmju riska svērtā vērtība (kopā)	1 220.49
Pašu kapitāls	357 759.00
Netirdzniecības portfeļa procentu likmju riska pozīcijas absolūtās svērtās vērtības attiecība pret pašu kapitālu , %	0.34

Procentu likmju izmaiņu termiņstruktūras analīze, balstoties uz termiņu, kas atlicis kopš bilances datuma līdz līgumā noteiktajam procentu likmes maiņas termiņam Koncerna finanšu aktīviem un finanšu saistībām 2014. gada 31. decembrī, pamatojoties uz agrāko no līgumā noteikto procentu likmju izmaiņu vai dzēšanas termiņu:

	Mazāk par 1 mēnesi '000 EUR	1 līdz 3 mēneši '000 EUR	3 mēneši līdz 1 gadam '000 EUR	1 līdz 5 gadi '000 EUR	Ilgāk nekā 5 gadi '000 EUR	Procentus nenesoši '000 EUR	Kopā '000 EUR
Finanšu aktīvi							
Kase un prasības pret Latvijas Banku	-	-	-	-	-	158,574	158,574
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	40	20	3,843	-	-	7,655	11,558
Kredīti un debitoru parādi no kredītiestādēm	168,934	-	-	-	-	1,602,457	1,771,391
Kredīti un debitoru parādi	141,669	478,253	89,155	114,079	6,751	211,537	1,041,444
Atpakaļatpirkšanas līgumu ietvaros saņēmamās summas	50,010	-	-	-	-	103,225	153,235
Pārdošanai pieejami aktīvi	1,836	2,265	3,709	63,408	27,831	1,143	100,192
Līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi	16,949	222	261	47,271	25,105	3,017	92,825
Kopā finanšu aktīvi	379,438	480,760	96,968	224,758	59,687	2,087,608	3,329,219
Finanšu saistības							
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-	-	161	161
Saistības pret kredītiestādēm	152	132	531	1,157	-	11,224	13,196
Klientu norēķinu konti un noguldījumi	9,551	11,396	145,522	234,245	21,601	2,660,391	3,082,706
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	19,498	-	-	19,498
Finanšu saistības kopā	9,703	11,528	146,053	254,900	21,601	2,671,776	3,115,561
Neto pozīcija 2014. gada 31. decembrī	369,735	469,232	(49,085)	(30,142)	38,086	(584,168)	
Neto pozīcija 2013. gada 31. decembrī	442,380	433,126	69,645	(18,772)	(19,487)	(746,071)	

Procentu likmju izmaiņu termiņstruktūras analīze, balstoties uz termiņu, kas atlicis kopš bilances datuma līdz līgumā noteiktajam procentu likmes maiņas termiņam Koncerna finanšu aktīviem un finanšu saistībām 2013. gada 31. decembrī, pamatojoties uz agrāko no līgumā noteikto procentu likmju izmaiņu vai dzēšanas termiņu:

	Mazāk par 1 mēnesi '000 EUR	1 līdz 3 mēneši '000 EUR	3 mēneši līdz 1 gadam '000 EUR	1 līdz 5 gadi '000 EUR	Ilgāk nekā 5 gadi '000 EUR	Procentus nenošēši '000 EUR	Kopā '000 EUR
Finanšu aktīvi							
Kase un prasības pret Latvijas Banku	-	-	-	-	-	522,601	522,601
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	4,582	11,241	781	-	2,046	18,650
Kredīti un debitoru parādi no kredītiestādēm	124,260	976	1,343	-	-	729,858	856,437
Kredīti un debitoru parādi	172,640	436,971	108,141	158,817	22,097	226,612	1,125,278
Atpakaļatpirkšanas līgumu ietvaros saņemamās summas	136,971	13,337	-	-	-	-	150,308
Pārdošanai pieejami aktīvi	12,002	87	30,412	1,550	-	33,211	77,262
Līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi	3,660	5,999	11,575	7,327	17	-	28,578
Kopā finanšu aktīvi	449,533	461,952	162,712	168,475	22,114	1,514,328	2,779,114
Finanšu saistības							
Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	-	-	-	-	615	615
Saistības pret kredītiestādēm	172	716	1,514	875	-	31,222	34,499
Klientu norēķinu konti un noguldījumi	6,981	28,110	91,553	186,372	23,127	2,228,562	2,564,705
Emitētie parāda vērtspapīri	-	-	-	-	18,474	-	18,474
Finanšu saistības kopā	7,153	28,826	93,067	187,247	41,601	2,260,399	2,618,293
Neto pozīcija 2013. gada 31. decembrī	442,380	433,126	69,645	(18,772)	(19,487)	(746,071)	
Neto pozīcija 2012. gada 31. decembrī	725,845	310,511	7,793	28,830	(2,863)	(988,545)	

Likviditātes risks

Definīcija

Likviditātes risks rodas situācijās, kad banka nav spējīga izpildīt savas saistības pret klientiem, sakarā ar augsti likvīdu aktīvu (līdzekļi kasē, atlikumi korespondentu kontos) trūkumu vai situācijās, kad visu bankas prasību summa kādā datumā ir ievērojami mazāka par bankas saistību summu tajā pašā datumā.

Banka savā darbībā identificē divus riska veidus: finansējuma likviditātes risks un tirgus likviditātes risks.

Finansējuma likviditātes risks – risks, ka banka nespēs nodrošināt tās pašreizējo un nākotnes naudas plūsmu un nodrošinājumu līdzekļu aizņemšanās vajadzībām tā, lai netiktu apdraudēta bankas ikdienas darbība vai bankas kopējais finansiālais stāvoklis.

Tirgus likviditātes risks – risks, ka banka nevarēs pārdot tās finanšu aktīvus vēlamajā termiņā bez būtiskiem zaudējumiem tirgus sabrukuma vai nepietiekama tirgus dziļuma dēļ.

Politika

Lai samazinātu likviditātes risku, banka ir izstrādājusi un ieviesusi Likviditātes pārvaldīšanas politiku, kuras pamatmērķis ir noteikt un realizēt pasākumu kopumu, kā nodrošināties pret risku, kad banka nav spējīga savlaicīgi un par saprātīgām izmaksām pildīt savas saistības. Bankas Likviditātes pārvaldīšanas politika izstrādāta atbilstoši Bankas attīstības stratēģiskajam plānam. Bankas likviditātes pārvaldīšanas pamatfunkcijas ir:

- uzturēt optimālas attiecības starp bankas likviditātes līmeni un bankas izmaksām. Bankas ienesīgumam jābūt pēc iespējas lielākam, tomēr pārmērīgs likviditātes līmenis rada papildu izmaksas. Līdz ar to attiecība starp likviditāti un izmaksām jānosaka tā, lai nekaitētu bankas maksātspējai;
- nodrošināt bankas biznesa interešu sfēras ar pietiekamu kredītu un investīciju resursu apjomu;
- nodrošināt drošus un pa termiņiem diversificētus naudas līdzekļu aizņēmumu avotus starpbanku tirgos;
- nodrošināt ātru bankas aktīvu pārstrukturizācijas iespēju;
- panākt, ka zaudējumi no bankas aktīvu pārdošanas ir saprātīgā līmenī, ja rodas tāda nepieciešamība.

Likviditātes riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Banka regulāri novērtē un plāno bilances termiņstruktūru, kā arī ienākošās un izejošās naudas plūsmas, tajā skaitā ikdienā.

Banka nosaka un ievēro šādus iekšējos limitus:

- kopējai neto likviditātes pozīcijai;
- neto likviditātes pozīcijai euro;
- neto likviditātes pozīcijai citās valūtās, kurās banka veic būtisku daudzumu darījumu.
- naudas pozīcijas rādītājam = (kase + korespondentkonti) / kopējie aktīvi;
- augsti likvīdo aktīvu rādītājam = (kase + korespondentkonti + izvietotie starpbanku kredīti (termiņš līdz nedēļai) + augsti likvīdie vērtspapīri) / kopējie aktīvi;

- tūlītējas likviditātes koeficientam = (kase + korespondentkonti) / saistības uz pieprasījuma;
- „karstās naudas” īpatsvaram = (starpbanku kredīti + tirdzniecības portfelis) / naudas tirgus saistības.

Banka, ja nepieciešams, var noteikt arī citus ar likviditātes pārvaldīšanu un likviditātes risku saistītus limitus.

Banka regulāri analizē un kontrolē virkni likviditātes rādītāju ar mērķi savlaicīgi konstatēt negatīvas tendences savā maksātspējā.

Banka analizē iespējamās attīstības scenārijus notikumiem, kas var būtiski ietekmēt tās likviditātes līmeni.

Banka pietiekamā apjomā uztur likvīdos aktīvus saistību izpildei. Banka ir noteikusi, ka bankas likviditātes rādītājs nedrīkst būt mazāks par 60% (FKTK noteiktais minimālais likviditātes rādītājs – 60%).

Kapitāla prasības

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla pietiekamības aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai likviditātes riska notikumu realizācijas gadījumā.

Kontrole un atbildība

Valde ir atbildīga par Likviditātes pārvaldīšanas politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai bankas Padomē, par politikas pārskatīšanu un grozījumiem atbilstoši izmaiņām tirgū.

Valde un Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīgi par Likviditātes pārvaldīšanas politikas ievērošanu.

Padome ir atbildīga par Likviditātes pārvaldīšanas politikas izskatīšanu un apstiprināšanu, bankas koleģiālo institūciju darbības kontroles nodrošināšanu likviditātes pārvaldīšanas jomā, bankā veiktās likviditātes pārvaldīšanas efektivitātes novērtēšanu kopumā un lēmuma pieņemšanu par turpmāku rīcību situācijā, kad viena klienta (saistītu klientu grupas) piesaistītā noguldījuma limita pārsniegšana ilgst ilgāk nekā divas nedēļas.

Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļa ir atbildīga par noteikto limitu ievērošanas kontroli likviditātes riska vadības jomā.

Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa ir atbildīga par noteikto limitu likviditātes riska vadības jomā izpildi, kā arī par bankas likviditātes pārvaldīšanu ikdienā.

Valūtas risks

Definīcija

Valūtas risks rodas, ja pastāv nesaskaņotība bilances un ārpus bilances prasību un saistību summās ārzemju valūtās.

Politika

Valūtas riska vadīšanas galvenos principus banka nosaka Risku vadības politikā un Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas politikā.

Attiecībā uz ārvalstu valūtu atklāto pozīciju banka ievēro konservatīvu politiku. Bankas politika nosaka ievērot Kredītiestāžu likumā noteiktos ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas ierobežojumus un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas apstiprinātos pozīciju aprēķināšanas noteikumus.

Valūtas riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Valūtas risks bankā tiek samazināts, nosakot un kontrolējot atklātās pozīcijas limitu ievērošanu katrā valūtā, zaudējumu limitu ievērošanu pēc atklātās pozīcijas, kā arī izmantojot dažādus finanšu instrumentus atklātās valūtas pozīcijas nodrošināšanai, ja kādu iemeslu dēļ tā nevar tikt slēgta.

Bankā ir noteikti limiti atvērto valūtas pozīciju apjomiem un pozīciju stop loss limiti, kas tiek pastāvīgi kontrolēti un par kuru ievērošanu tiek sagatavota ikdienas atskaite.

Bankas un Koncerna pārskata perioda neto peļņas un pārējo visaptverošo ienākumu jūtība pret izmaiņām ārvalstu valūtas maiņas kursos, pamatojoties uz 2014. un 2013. gada 31. decembrī esošajām pozīcijām, un scenārijs 5% izmaiņām USD uz EUR vai USD uz LVL maiņas kursos, pārējiem mainīgajiem saglabājoties, ir šāds:

Koncerns '000 EUR	2014		2013	
	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% USD vērtības pieaugums pret EUR	(4,882)	4,072	-	-
5% USD vērtības samazinājums pret EUR	4,882	(4,072)	-	-
5% USD vērtības pieaugums pret LVL	-	-	(3,142)	3,759
5% USD vērtības samazinājums pret LVL	-	-	3,142	(3,759)
Banka '000 EUR	2014		2013	
	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% USD vērtības pieaugums pret EUR	(5,212)	4,692	-	-
5% USD vērtības samazinājums pret EUR	5,212	(4,692)	-	-
5% USD vērtības pieaugums pret LVL	-	-	(3,129)	3,759
5% USD vērtības samazinājums pret LVL	-	-	3,129	(3,759)

Kapitāla prasības

Kapitāla prasība ārvalstu valūtas riska segšanai tiek aprēķināta banka veic kredītriska ietvaros

Kontrole un atbildība

Par ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas vadību ir atbildīgs Ārvalstu valūtas tirgus nodaļas vadītājs, par pozīcijas kontroli ir atbildīgs Risku pārvaldes vadītājs.

Banka nodrošina ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas ikdienas kontroli saskaņā ar aktuālās informācijas datiem.

Tirgus risks

Definīcija

Tirgus risks veidojas, ja aktīvu un ārpus bilances prasību sastāvā ir instrumenti, kas ir atkarīgi no tirgus cenas svārstībām (akcijas, nekustamais īpašums utt.).

Politika

Tirgus riska vadīšanu bankā nosaka Risku vadības politika un Tirdzniecības portfeļa politika. Tirgus riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Par tirgus riska vadības kontroli ir atbildīga Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļa un Aktīvu un pasīvu komiteja. Aktīvu un pasīvu komiteja nosaka tirgus riska limitus, pamatojoties uz Riska vadības pārvaldes Finanšu risku pārvaldes grupas ieteikumiem. Par īslaicīgiem ierobežojumu pārsniegumiem jāziņo Riska vadības pārvaldes vadītājam un jāsaņem viņa apstiprinājums, kā arī jāinformē Valde.

Valde apstiprina tirgus riska limitus (riska ierobežojumus).

Tirgus risks bankā tiek samazināts, nosakot un kontrolējot instrumentus, kas atkarīgi no tirgus cenas svārstībām, pozīcijas apjoma limitus, kā arī šādu pozīciju zaudējumu limitus.

Lai samazinātu spekulācijas risku, Aktīvu un pasīvu komiteja nosaka limitus, kuri ierobežo iespējamo dīleru atklāto pozīciju, maksimālo zaudējumu summu, izmantojamos finanšu instrumentus, kā arī investīciju summu vienā instrumentā.

Visu tirdzniecības portfeļa operāciju kontrole notiek katru dienu, izmantojot bankas Riska vadības pārvaldes pārskatus.

Tirgus riska ierobežojumam banka lieto limitu sistēmu.

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par šādu limitu izstrādāšanu:

- viena darījuma maksimālās summas limits katram dīlerim;
- limits maksimālai atvērtai pozīcijai;
- limiti tirdzniecības portfeļa struktūrai;
- maksimālo zaudējumu apjoms atvērtai pozīcijai;
- koriģēts *VaR* limits vērtspapīru portfelim;
- *VaR* limits kopējam tirdzniecības portfelim.

Kopējo zaudējumu summu no tirgus operāciju veikšanas gada laikā nosaka Aktīvu un pasīvu komiteja. Ja limita summa ir pilnībā izsmelta īsākā laikā, limits var tikt palielināts ar Valdes lēmumu. Ja lēmums par limita palielināšanu netiek pieņemts, banka līdz gada beigām tirgus operāciju veikšanu pārtrauc.

Par noteikto limitu ievērošanas kontroli atbild Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļas vadītājs.

Tirdzniecības portfelis pašas bankas ietvaros tiek izveidots, lai iegūtu papildu peļņu. Tirdzniecības portfeļa kopējo vērtību nosaka Aktīvu un pasīvu komiteja, pamatojoties uz jūtīguma analīzi.

Bankas un Koncerna pārskata gada neto peļņas un pašu kapitāla jūtība pret izmaiņām vērtspapīru cenās, pamatojoties uz 2014. un 2013. gada 31. decembrī esošajām pozīcijām, un scenārijs 5% izmaiņām vērtspapīru cenās, pārējiem mainīgajiem saglabājoties, ir šāds:

Koncerns '000 EUR	2014		2013	
	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% pieaugums vērtspapīru cenās	541	5,010	896	3,863
5% samazinājums vērtspapīru cenās	(541)	(5,010)	(896)	(3,863)

Banka '000 EUR	2014		2013	
	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi	Pārskata perioda peļņa	Pārējie visaptverošie ienākumi
5% pieaugums vērtspapīru cenās	220	7,233	855	5,561
5% samazinājums vērtspapīru cenās	(220)	(7,233)	(855)	(5,561)

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu tirgus riska kapitāla prasības, banka izmanto Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā un kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012. Lai aprēķinātu parāda vērtspapīru vispārējā riska kapitāla prasības, banka izmanto termiņa metodi.

Kontrole un atbildība

Aktīvu un pasīvu komiteja ir atbildīga par bankas Tirdzniecības portfeļa politikas izstrādi, galveno vadības principu noteikšanu un to ievērošanas kontroli.

Aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas nodaļu pārraugošais Valdes loceklis ir atbildīgs par:

- politikas pārskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai Valdei;
- visu nepieciešamo izmaiņu veikšanu, tai skaitā par izmaiņām, kas rada būtiskas novirzes no pašreizējās tirdzniecības portfeļa politikas, kā arī par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas piekrišanas saņemšanu pirms tiek ieviestas izmaiņas darījumu klasifikācijā;
- to, lai Valdei tiktu ziņots par visām Tirdzniecības portfeļa politikas izmaiņām vai pārkāpumiem.

Valde ir atbildīga par Tirdzniecības portfeļa politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai bankas Padomē, par tās turpmākās ievērošanas kontroli, par politikas pārskatīšanu un izmainīšanu atbilstoši izmaiņām tirgū.

Valde ir atbildīga par to, lai politika nodrošinātu saprātīgu risku vadību un normatīvo aktu un regulējošo prasību ievērošanu.

Padome ir atbildīga par Tirdzniecības portfeļa politikas izskatīšanu un apstiprināšanu, kā arī kontrolē šīs politikas izpildi.

Operacionālais risks

Definīcija

Operacionālais risks (iekļauj sevī darbības atbilstības risku) ir zaudējumu rašanās risks, ja bankas operāciju veikšanas iekšējā kārtība un procedūras neatbilst bankas darbības raksturam un

apjomam vai spēkā esošo normatīvo aktu prasībām; ja bankas darbinieki vai citas personas tās neievēro (bezdarbības/ netīšas vai tīšas rīcības rezultātā); bankas pielietojamo informācijas, tehnoloģisko un citu sistēmu vai to kļūmes (funkcionēšanas traucējumi) funkcionālo iespēju (raksturojumu) nesamērīguma (nepietiekamības) rezultātā; kā arī ārējo notikumu rezultātā. Operacionālajam riskam ir pakļauti visi bankas produkti, procesi un sistēmas.

Politika

Lai vadītu operacionālo risku, bankā tika izstrādāta AS „Rietumu Banka” Operacionāla riska vadības politika. Politikas mērķis ir pasākumu kompleksa noteikšana un īstenošana, lai identificētu bankas darbības galvenajiem virzieniem raksturīgu operacionālo risku, kā arī lai aizsargātu banku pret zaudējumiem, kas radušies būtiska operacionālā riska rezultātā.

Operacionālajam riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Ar būtiska operacionālā riska realizāciju saprot vienreizīgu notikumu, kā rezultātā bankai radušies zaudējumi 0,1% (nulle komats viens procentu) izteiksmē no bankas pašu kapitāla, vai arī pasākumu kopumu viena gada ietvaros, kā rezultātā radušies zaudējumi, kas pārsniedz 1% (vienu procentu) no bankas pašu kapitāla.

Politikas uzdevums ir radīt bankā apstākļus efektīvai operacionāla riska vadībai, kas sevī iekļauj:

- vides izveidi, kas piemērota operacionālā riska vadībai;
- atbilstošu metožu izmantošanu operacionālā riska noteikšanai un novērtēšanai;
- regulāru būtiska operacionālā riska uzraudzību;
- atbilstošu operacionālā riska kontroli un samazināšanu līdz minimumam;
- bankas darbības nepārtrauktības nodrošināšanu, nepieciešamības gadījumā izstrādājot un aktualizējot darbības nepārtrauktības nodrošināšanas plānus.

Operacionāla riska vadības pamatprincipi ir realizēti bankas iekšējos normatīvajos aktos, kas nosaka:

- bankas organizācijas struktūru, pilnvaru sadalījumu un deleģēšanu, funkcionālos pienākumus, struktūrvienību un darbinieku savstarpējās sadarbības un informācijas apmaiņas kārtību;
- bankas operāciju un citu darījumu kārtību, nosacījumus un procedūras; uzskaites politiku; iekšējo procesu organizāciju;
- sistēmu (tehnisko, informācijas un citu) funkcionēšanas noteikumus, kārtību un procedūras;
- atskaišu un citas informācijas izstrādes un sniegšanas kārtību;
- darbinieku motivēšanas kārtību un citus jautājumus.

Lai nodrošinātu apstākļus būtiska operacionālā riska efektīvai konstatēšanai, kā arī operacionālā riska novērtēšanai kopumā, bankas Risku vadības pārvaldē pastāv analītiska datu bāze, kas nodrošina pilnīgas informācijas saņemšanu par operacionālā riska gadījumiem, par to veidiem un apmēriem, darbības virzienu, atsevišķu bankas operāciju un citu darījumu, to rašanās un noteikšanas apstākļu šķērsgrīzumā, kā arī par operacionālajiem zaudējumiem, kuri radušies.

Vadība un mazināšana

Lai minimizētu operacionālo risku, banka izmanto šādus galvenos instrumentus:

- piekļuves tiesību informācijai nodalīšana;
- aizsardzības izstrāde pret nesankcionētu piekļuvi bankas informācijas sistēmai;
- aizsardzības izstrāde pret nesankcionētu operāciju izpildi, kuras tiek veiktas, izmantojot bankas informācijas sistēmu;

- secīgas dokumentu izpildes kontroles sistēmas pielietošana;
- īpaši svarīgas informācijas divkāršas ievades metodes izmantošana;
- automātisku pārbaudes procedūru kļūdainu darbību diagnosticēšanai uzstādīšana un pieslēgšana;
- automātiska rutīnas un atkārtotu darbību izpilde;
- bankas informācijas sistēmas lietotāju darbības audits (reģistrācija un uzraudzība);
- atsevišķu operacionālā riska veidu apdrošināšana.

Operacionālā riska kontrole un samazināšana līdz minimumam paredz to, ka bankā tiek veikti šādi pasākumi:

- bankas organizācijas struktūras, bankas operāciju un darījumu veikšanas iekšējo nolikumu, noteikumu un procedūru izstrāde ar mērķi minimizēt operacionālo risku;
- pilnvaru sadalījuma principu un pakļautības ievērošana attiecībā uz bankas operācijām un citiem darījumiem;
- noteikto limitu ievērošanas kontrole attiecībā uz bankas operācijām un citiem darījumiem;
- regulāra sākotnējo dokumentu un rēķinu, kas saistīti ar bankas operācijām un citiem darījumiem, salīdzināšana;
- kārtības, kas noteikta piekļuvei bankas informācijai un materiālajiem aktīviem, ievērošana;
- sistēmas kļūdu izpēte to turpmākai novēršanai;
- kvalificētu speciālistu atlase;
- darbinieku pastāvīga apmācība un to kvalifikācijas celšana;
- iekšējā un dokumentārā kontrole.

Operacionālo risku bankā samazina, izmantojot pārbaudītus tehnoloģiskos risinājumus, ieviešot rūpīgi izanalizētas tehnoloģijas, dublējot galvenās informācijas sistēmas, kā arī norobežojot piekļuves iespējas un kontrolējot bankas informācijas sistēmas lietotāju piekļuves pie aizsargājamiem programmu un informācijas resursiem tiesības.

Lai samazinātu operacionālo risku, bankā darbojas rezerves kopēšanas un informācijas arhivēšanas, rezerves kopiju glabāšanas bez datiem sistēma, kas ļauj veikt operatīvu informācijas atjaunošanu.

Lai segtu iespējamus operacionālos zaudējumus, banka apdrošina:

- Īpašumā esošās ēkas, tai skaitā tās, kuras tiek iznomātas un ir īrējamas;
- skaidras naudas līdzekļus bankas kasē un investīciju zeltu stieņos, kas atrodas bankas glabātavā;
- visus Iekšējās drošības dienesta darbiniekus saskaņā ar dzīvības apdrošināšanas programmu, t.sk. pret nelaimes gadījumiem;
- visu dienesta autotransportu;
- bankas darbību pret krāpšanu;
- bankas augstākās vadības atbildību.

Lai ierobežotu būtisku operacionālo risku, bankā ir izstrādāts AS „Rietumu Banka” *Automatizētās bankas sistēmas atjaunošanas plāns*, dodot iespēju izmantot rezerves tehnoloģisko aprīkojumu, kas atrodas pietiekamā attālumā. Plāns tiek testēts ne retāk kā 1 (vienu) reizi gadā ar mērķi noskaidrot, vai to iespējams izpildīt, un to var atjaunot saskaņā ar organizatoriskajām un tehniskajām izmaiņām bankā vai ārējo faktoru ietekmē. Bankas Valde ir atbildīga par plāna izstrādi un aktualizāciju.

Operacionālā riska samazināšana sevī ietver pasākumu kompleksu, ko piemēro, lai samazinātu tādu notikumu vai apstākļu iespējamību, kuru rezultātā rastos būtiski operacionālie zaudējumi, vai samazinātu (ierobežotu) potenciālo operacionālo zaudējumu apmēru.

Operacionālā riska kontroles sistēmā vissvarīgākais ir:

- bankas operācijām un citiem darījumiem noteikto limitu ievērošanas kontrole;
- noteiktās kārtības, kas attiecas uz piekļuvi bankas informācijai un materiālajiem aktīviem, ievērošana;
- kontrolēt kā bankas darbinieki ievēro bankas normatīvo aktu prasības;
- atbilstoša personāla profesionālā sagatavotība;
- regulāra bankas operāciju un citu darījumu sākotnējo dokumentu salīdzināšana ar datiem bankas informācijas sistēmā.

Kapitāla prasības

Lai aprēķinātu operacionālā riska kapitāla pietiekamību, banka izmanto pamatrādītāja pieeju.

Kontrole un atbildība

Bankas Padome nodrošina bankas izpildinstitūciju darbības uzraudzību, novērtē operacionālā riska vadības efektivitāti bankā kopumā, apstiprina politikas un bankas organizācijas struktūru.

Bankas Valde ir atbildīga par iekšējo normatīvo dokumentu apstiprināšanu, kas nosaka operacionālā riska vadības noteikumus un procedūras, pilnvaru un atbildības sadali starp struktūrvienību vadītājiem, savstarpējo sadarbību un atskaišu sagatavošanu.

Visu bankas struktūrvienību vadītāji ir atbildīgi par operacionālā riska ikdienas uzraudzību, kā arī kontrolē, lai viņu pakļautībā esošie darbinieki ievērotu šīs politikas prasības. Nepieciešamības gadījumā struktūrvienību vadītāji sniedz Risku vadības pārvaldes Risku kontroles nodaļā ieteikumus operacionālā riska minimizācijai.

Risku vadības pārvalde nodrošina ar operacionālo risku saistītās informācijas un ieteikumu analīzi. Risku vadības pārvalde nepieciešamības gadījumā iniciē pasākumus, lai sadarbībā ar struktūrvienību vadītājiem pilnveidotu operacionālā riska vadības praksi, un kontrolē šo pasākumu īstenošanu.

Risku vadības pārvalde ir atbildīga par bankas darbinieku iesniegto ziņojumu par operacionālā riska iestāšanās gadījumiem konfidencialitātes nodrošināšanu.

Tiesiskais risks

Definīcija

Banka savā darbībā ievēro Latvijas Republikas un Eiropas Savienības likumus, Latvijas Bankas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un citu pilnvaroto organizāciju normatīvos aktus, kā arī starptautiskos nozares standartus un rekomendācijas. Normatīvo aktu grozījumu rezultātā iespējama situācija, kad bankas darbība tiek pārorientēta vai arī bankai jāatsakās no atsevišķiem finanšu darbības virzieniem. Tas savukārt var negatīvi ietekmēt kā bankas rentabilitāti, tā arī stabilitāti.

Politika

Tiesiskā riska pārvaldīšana bankā tiek īstenota Risku vadības politikas ietvaros.

Vadība un mazināšana

Tiesiskā riska minimizēšana bankā tiek īstenota, uzraugot jaunu ārējo normatīvo aktu ieviešanu un to ieviešanu bankas iekšējo normatīvu datu bāzē. Šo procesu bankā regulē atsevišķa procedūra.

Kapitāla prasības

Banka atsevišķi nerezervē kapitālu tiesiska riska segšanai.

Kontrole un atbildība

Tiesiska riska pārvaldīšanu īsteno:

- Darbības atbilstības kontroles pārvaldes speciālisti;
- Juridiskās pārvaldes speciālisti;
- Kredītu un investīciju pārvaldes Kreditēšanas juridiskās nodaļas speciālisti;
- Kredītu un investīciju pārvaldes Korporatīvo finanšu juridiskās nodaļas speciālisti;
- Iekšējās kontroles pārvaldes Klientu uzraudzības un analīzes nodaļas speciālisti;
- Juridisko un finanšu konsultāciju pārvaldes speciālisti;
- visu pārējo bankas struktūrvienību vadītāji.

Reputācijas risks

Definīcija

Reputācijas risks ir saistīts ar negatīva sabiedrības viedokļa izveidošanos par bankas stāvokli (ieskaitot neprecīzas informācijas risku un risku, kas saistīts ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas nepietiekamu novēršanu), kura rašanās rezultātā banka var zaudēt esošos klientus un spēju iegūt jaunus klientus.

Politika

Reputācijas riska vadīšanai banka ir izstrādājusi AS „Rietumu Banka” Sabiedrisko attiecību politiku. Politika tika izstrādāta, lai realizētu un koordinētu sabiedriskās attiecības un nodrošinātu iekšējo un ārējo komunikāciju.

Reputācijas riskam banka ir noteikusi stratēģiski pieņemamu līmeni un tādu soļu virkni, kas palīdzēs noturēt risku zemāk par apzīmēto robežu.

Vadība un mazināšana

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, banka veic šādus uzdevumus:

- nodrošina publiskās informācijas kontroli;
- analizē un kontrolē reputācijas riska iespējamību;
- iegūst, apkopo un sniedz informāciju plašsaziņas līdzekļiem par bankas darbību, veiktajām aktivitātēm;
- nodrošina informatīvo sadarbību ar plašsaziņas līdzekļiem, darījuma partneriem;
- nodrošina attiecīgas informācijas publiskošanu.

Reputācijas riska uzraudzības mērķis ir mazināt bankas darbības reputācijas risku kopumā un novērst iespējamus zaudējumus.

Reputācijas riska vadība sevī ietver:

- sabiedrisko attiecību krīzes vadības plāna izstrādi un pielietošanu (nepieciešamības gadījumā);
- sabiedrisko attiecību situācijas novērtēšanu;
- bankas darbības (konkrētā situācijā) kontroli;
- iegūtās, sagatavotās un izplatītās informācijas pārbaudi.

Kapitāla prasības

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla prasību aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai reputācijas riska notikumu realizācijas gadījumā.

Kontrole un atbildība

Valde ir atbildīga par AS „Rietumu Banka” Sabiedrisko attiecību politikas izskatīšanu un iesniegšanu apstiprināšanai bankas Padomē, par tās turpmākās ievērošanas kontroli, par politikas pārskatīšanu un izmaiņšanu, par politikas ievērošanu un īstenošanu.

Valdes priekšsēdētājs, prezidents nodrošina AS „Rietumu Banka” Sabiedrisko attiecību politikas vispārējo kontroli.

Reputācijas risku bankā vada Sabiedrisko attiecību, reklāmas un mārketinga pārvalde, katru darba dienu nodrošinot:

- publiskās informācijas kontroli;
- informācijas ieguvu;
- informācijas sagatavošanu un sniegšanu plašsaziņas līdzekļiem;
- informācijas sagatavošanu un sniegšanu bankas esošajiem un potenciālajiem klientiem;
- informācijas sagatavošanu un sniegšanu bankas darbiniekiem;
- informācijas izvietojumu bankas mājas lapā un intranetā.

Stratēģiskais un biznesa risks

Definīcija

Stratēģiskais un biznesa risks ir risks ciest zaudējumus, kas rodas, pieļaujot kļūdas bankas stratēģisko darbību un attīstību (stratēģisko, biznesa vadību) noteicošu lēmumu pieņemšanā, proti, ja netiek ņemtas vērā vai ir nepilnīgi apzinātas iespējamās bankas darbībai draudošās briesmas; ja tiek nepareizi vai nepietiekoši pamatoti noteikti darbības perspektīvie virzieni, kuros banka var gūt pārsvaru pār konkurentiem; ja trūkst nepieciešamo resursu (finanšu, materiāli tehnisko, cilvēkresursu) un organizatorisko pasākumu (pārvaldīšanas lēmumu), kam jānodrošina bankas darbības stratēģisko mērķu sasniegšana, vai to nav pietiekamā apjomā.

Politika

Stratēģiskais un biznesa risks bankā tiek pārvaldīts Risku vadības politikas ietvaros.

Vadība un mazināšana

Stratēģisko un biznesa risku var samazināt, pastāvīgi kontrolējot bankas darbības pašreizējo rādītāju atbilstību Bankas attīstības stratēģiskajam plānam, kā arī labojot Bankas attīstības stratēģisko plānu.

Kapitāla prasības

Banka patstāvīgi izstrādā kapitāla prasību aprēķināšanas metodiku un procedūru iespējamo zaudējumu segšanai stratēģiskā un biznesa riska notikumu realizācijas gadījumā.

Kontrole un atbildība

Faktisko darbības rezultātu atbilstību plānam kontrolē Valde.

Svira

Sviras rādītājs (leverage) ir rādītājs, kas noteikts kā pirmā līmeņa kapitāla attiecība pret riska nesvērto riska darījumu kopsummu (t.sk. ārpusbilances darījumi) procentos, un tas nodrošina papildus aizsardzību pret riskiem, kas saistīti ar modeļu un novērtēšanas kļūdām kapitāla prasību aprēķinā. Līdz 2016. gada 31. decembrim notiek šī rādītāja novērošanas periods un rādītāja aprēķinā iekļautās komponentes vēl var mainīties, tāpēc Banka seko līdzi izmaiņām un precizējumiem rādītāja aprēķinā un strādā pie pārmērīgās sviras riska pārvaldīšanas sistēmas

izveides. Plānots, ka sviras rādītājs tiks ieviests kā regulējošā prasība ar 2018. gada 01. janvāri, ja monitoringa rezultāti norādīs tā nepieciešamību.

Sviras rādītājs uz 31.12.2014.

EUR '000

Pozīcijas nosaukums	Banka	Koncerns
Kapitāla mērs	256 804	268 345
Kopējais riska darījumu vērtības mērs	3 559 325	3 565 427
Sviras rādītājs, %	7.21%	7.53%

Atalgojuma politika

Informācija par 2014. gadu ir sagatavota saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 575/2013 un FKTK noteikumiem Nr. 126 „Normatīvie noteikumi par atalgojuma politikas pamatprincipiem”.

Bankas atalgojuma politika nosaka atalgojuma pamatprincipus riska profilu ietekmējošajiem amatiem, rādītājus atalgojuma mainīgās daļas noteikšanai, atalgojuma mainīgās daļas izmaksas nosacījumus, pārbaužu veikšanas kārtību par bankas atalgojuma politikas ievērošanu, informācijas par atalgojuma politiku atklāšanas kārtību, kā arī bankas struktūrvienību atbildību atalgojuma politikas ieviešanas un ievērošanas nodrošināšanas jomā.

Atalgojuma politika veido tādu atalgojumu sistēmu riska profilu ietekmējošajiem amatiem, kas nodrošina attiecīgas kvalifikācijas darbinieku piesaistīšanu un motivēšanu, vienlaikus neveicinot pārmērīgu risku uzņemšanos un neatalgojot šos darbiniekus par īstermiņa rezultātiem, bet gan vērtējot viņu pieņemto lēmumu un veikto darījumu ilgtermiņa ietekmi.

Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Padome un Valde veic šādus uzdevumus:

- nodrošina samērīgu attiecību starp bankā noteikto riska profilu ietekmējošo amatu atalgojuma mainīgo un nemainīgo daļu;
- nosaka finanšu un nefinanšu rādītājus bankā noteikto riska profilu ietekmējošo amatu darbības rezultātu novērtēšanai un atalgojuma mainīgās daļas noteikšanai;
- nosaka atalgojuma mainīgās daļas struktūru un atalgojuma mainīgās daļas augstāko robežu.

AS „Rietumu Banka” atalgojuma politika balstās uz šādiem pamatprincipiem:

- Padome nosaka, ka bankas atalgojuma politikas prasības tiek piemērotas riska profilu ietekmējošiem amatiem.
- Riska profilu ietekmējošo amatu atalgojumu veido šādi atalgojuma elementi:
 - atalgojuma nemainīgā daļa – darba alga;
 - atalgojuma mainīgā daļa – no darbības rezultātiem atkarīga darba samaksas daļa.

Darbības rezultātu novērtēšana un atalgojuma mainīgās daļas noteikšana:

- Lēmumu par atalgojuma mainīgās daļas apmēru Valdes locekļiem, Iekšējā audita dienesta vadītājam un risku direktoram pieņem Padome. Par pārējiem riska profilu ietekmējošiem amatiem šādu lēmumu pieņem Valde. Daļa atalgojuma mainīgās daļas tiek atlikta, kā tas noteikts Latvijas Republikas normatīvajos aktos. Padome un Valde, pieņemot lēmumu, paredz, cik procenti no noteiktās atalgojuma mainīgās daļas (ne mazāk kā 40–60 procenti) tiek atlikti. Atalgojuma mainīgo daļu Padome/Valde nosaka, ņemot vērā bankas riska profilu ietekmējošos amatos strādājošo darbinieku darbības rezultātu novērtējumu, kurā izmanto gan kvantitatīvu, gan kvalitatīvu novērtēšanas pieeju. Riska profilu ietekmējošos amatos strādājošo darbinieku darbības rezultātu novērtēšanā ņem vērā vairāku gadu darbības rezultātu rādītājus, tādejādi nodrošinot, ka darbības rezultātu novērtēšana ir pamatota ar ilgtermiņa darbības rezultātiem.

Atalgojuma mainīgās daļas izmaksas nosacījumi:

- Atalgojuma mainīgās daļas faktisko izmaksu veic uzreiz, ja maksājums atbilst bankas finanšu stāvoklim un riska profilu ietekmējošā amatā esošā darbinieka darbības rezultātiem.

- Atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas faktisko izmaksu veic pēc tam, kad uz to ir iegūtas neatsaucamas tiesības.
- Neatsaucamas tiesības uz atalgojuma mainīgās daļas atlikto daļu iegūst proporcionāli periodam (gadu skaitam), uz kādu atlikta atalgojuma mainīgā daļa, bet ne agrāk kā 12 mēnešus pēc atalgojuma mainīgās daļas noteikšanas.
- Pirms neatsaucamu tiesību uz atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas iegūšanas to nepieciešamības gadījumā koriģē (samazina), ņemot vērā tās sākotnējā aprēķinā neietvertos riskus, kas kļuvuši zināmi periodā, uz kuru atlikta atalgojuma mainīgā daļa, un kas saistīti ar darbības rezultātiem, par kuru sasniegšanu noteikta atalgojuma mainīgās daļas atliktā daļa.
- Izmaksājamais atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas apmērs var samazināties atkarībā no zināmiem bankas vai grupas darbības rādītājiem.
- Banka ir tiesīga:
 - daļēji vai pilnīgi samazināt atalgojuma mainīgās daļas atlikto daļu, uz kuru nav iegūtas neatsaucamas tiesības, pamatojoties uz faktiskajiem darbības rezultātiem, vai
 - daļēji vai pilnīgi samazināt atalgojuma mainīgās daļas atliktās daļas kopējo apmēru, ja tā piešķirta par darbības rezultātiem, pamatojoties uz datiem, kas vēlāk izrādījušies ar nolūku sagrozīti (ļauņprātīga rīcība).

AS „Rietumu Banka” riska profilu ietekmējošo amatpersonu atalgojums par 2014. gadu (tūkst. EUR)

1. tabula Informācija par darbinieku atalgojumu

	Padome	Valde	Ieguldījumu pakalpojumi 1	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana2	Aktīvu pārvaldīšana3	Korporatīvā atbalsta funkcija4	Iekšējās kontroles funkcija5	Pārējie darbības veidi6
Darbinieku skaits gada beigās	8	54	2		1	2	4	3
Peļņa / (zaudējumi) pēc nodokļiem		74 129 851						
Kopējais atalgojums	507 136	5 634 761	637 946		273 387	275 970	197 950	749 497
Tajā skaitā: mainīgā atalgojuma daļa	290 010	4 077 942	459 424		205 588	101 347	27 567	488 011

2.tabula Informācija par iestādes riska profilu ietekmējošiem darbiniekiem

		Padome	Valde	Ieguldījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	Iekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶
	Iestādes riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits gada beigās	8	54	2		1	2	4	3
	tajā skaitā riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits augstākās vadības pozīcijās	8	54	2		1	2	4	3
Atalgojuma nemainīgā daļa	Kopējā atalgojuma nemainīgā daļa	217 126	1 556 819	179 654		67 799	174 623	170 383	261 486
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi	217 126	1 556 819	179 654	-	67 799	174 623	170 383	261 486
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti								
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷								
Atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atalgojuma mainīgā daļa	290 010	4 077 942	459 424		205 588	101 347	27 567	488 011
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi	290 010	4 077 942	459 424	-	205 588	101 347	27 567	488 11
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti								
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷								
Atliktā atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas atlikta pārskata gadā	173 621	2 153 365	256 976		123 353	-	-	278 616
	tajā skaitā atliktā daļa naudas un citu maksāšanas līdzekļu formā	173 621	2 153 365	256 976	-	123 353	-	-	278 616
	tajā skaitā atliktā daļa akciju un ar tām saistīto instrumentu formā								
	tajā skaitā atliktā daļa citu instrumentu formā ⁷								
	kopējā neizmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas piešķirta pirms pārskata gada		931 493	399 521			43 466	108 925	

	tajā skaitā daļa, uz kuru ir iegūtas neatsaucamas tiesības								
	tajā skaitā daļa, uz kuru nav iegūtas neatsaucamas tiesības	931 493	399 521	-	43 466	108 925	-	291 538	
	Kopējā pārskata gadā izmaksātā atlikta atalgojuma mainīgā daļa								
Atalgojuma mainīgās daļas korekcija	Pārskata gada laikā piemērotā atalgojuma mainīgās daļas korekcija, kas attiecināma uz iepriekšējos gados piešķirto atalgojuma mainīgo daļu				- 197 726				
Garantētā atalgojuma mainīgā daļa	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (sign-on payments) saņēmēju skaits								
	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (sign-on) apmērs								
Atlīdzība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu	Darbinieku skaits, kas saņēmuši atlīdzību par darba tiesisko attiecību izbeigšanu								
	Pārskata gadā izmaksātās atlīdzības apmērs par darba tiesisko attiecību izbeigšanu								
	Lielākās atlīdzības par darba tiesisko attiecību izbeigšanu apmērs vienai personai								
Ar pensionēšanos saistītie labumi	Darbinieku skaits, kas saņem ar pensionēšanos saistītos labumus								
	Ar pensionēšanos saistīto labumu apmērs								

Pārskats par augsti atalgotu darbinieku atalgojumu

Darbības veids:	Ieguldījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Pārējie darbības veidi ⁴ (Valde)
Kopējais augsti atalgotu darbinieku skaits⁵, t.sk.:				1
iestādes riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits				1
Atalgojuma nemainīgās daļas kopsumma (euro)				251 556
Atalgojuma mainīgās⁶ daļas kopsumma (euro), t.sk.:				1 352 639
pēc iestādes iniciatīvas noteikto ar pensionēšanos saistīto labumu kopsumma (<i>Total discretionary pension benefits</i>)				
pārskata gadā atliktās atalgojuma mainīgās daļas kopsumma				1 352 639